

VERSLAG

**Openbare vergadering van de raad van de gemeente Houten, gehouden op
4 juli 2017 om 19.30 uur in de raadzaal van het gemeentehuis van Houten**

Inhoudsopgave –

Inhoudsopgave –	1
Tabel aan- en afwezig	2
1. Opening	3
2. Installatie nieuw raadslid D66 J.A. Groenveld	3
D E B A T R A A D	3
3. Vaststellen van de agenda	3
3.1 2017-055 Zienswijze ontwerpbegroting en beleidsplan 2018 WIL	3
4. 2017-060 Perspectiefnota 2018	7
5. Sluiting.....	40
Bijlage 1: Toezeggingen	41

Tabel aan- en afwezigen

Voorzitter W.M. de Jong, burgemeester		
Griffier W. van Zanen		
Leden	Partij	Opmerkingen
A.M. Dekker-Groen	D66	
J.A. Groenveld	D66	
E. van Luling	D66	
E.M.H. Noteborn-Hendriks	D66	
P. Steehouwer	D66	
E.W.O. van Vliet	D66	
J.C.W. van Doorn-van Bijlevelt	ITH	
F.G.J. van der Meij	ITH	
G. Zandbergen	ITH	
W. Zandbergen	ITH	
Dagniaux, M.G.	VVD	
Y. van Dijk-Hessing	VVD	
E.G.J. Stiekema	VVD	
R.C.P. Vis	VVD	
W. Boersma-Zandbergen	CDA	
J.N. de Jong	CDA	
R.M. Pelleboer	CDA	
E.J. Visser	CDA	
A. Biesheuvel	PvdA	
J. Dubbink	PvdA	
A.E. van Loon	PvdA	
H.S. de Groot	GroenLinks	
D.J.P. Jimmink	GroenLinks	
M.G.H.M. Hofstee	HA!	
A.A.F. ten Hoeve	HA!	Afwezig
J. Smith-Visser	ChristenUnie	
R.J. Speksnijder	ChristenUnie	
W. van den Berg	SGP	
P. Ooms	SGP	
Wethouders		
M. van Liere	wethouder (D66)	
H.J.C. Geerdes	wethouder (VVD)	
C. van Dalen	wethouder (CDA)	
J.C.H. Rensen	wethouder (PvdA)	

1. Opening

De **voorzitter** opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom. Hij meldt dat mevrouw Ten Hoeve van Houten Anders! zich heeft afgemeld voor de vergadering van vanavond. De heer **Van Vliet** (D66) heeft begrepen dat mevrouw Ten Hoeve om gezondheidsredenen verstek moet laten gaan en stelt voor om haar een blijk van medeleven te sturen. De **voorzitter** constateert dat deze suggestie graag overgenomen wordt.

2. Installatie nieuw raadslid D66 J.A. Groenveld

De heer **J.A. Groenveld** legt in handen van de voorzitter de belofte af en is daarmee geïnstalleerd als nieuw gemeenteraadslid voor de fractie van D66 Houten. De **voorzitter** feliciteert de heer Groenveld met zijn installatie en overhandigt hem een bos bloemen. Hij heropent de vergadering na een korte schorsing om de aanwezigen gelegenheid te geven de heer Groenveld te feliciteren.

DEB A T R A A D

3. Vaststellen van de agenda

De heer **Ooms** (SGP) geeft aan dat zijn fractie nog graag wil spreken over de zienswijze ontwerp-begroting en beleidsplan 2018 WIL, een punt dat oorspronkelijk op de agenda stond voor vanavond. Door miscommunicatie was deze wens niet bij de griffie beland. De **voorzitter** constateert dat de overige raadsfracties geen bezwaar hebben tegen dit verzoek en voegt het gevraagde agendapunt in vóór agendapunt 4, Perspectiefnota 2018. De agenda wordt aldus aangepast vastgesteld.

3.1 2017-055 Zienswijze ontwerp-begroting en beleidsplan 2018 WIL

De heer **Ooms** (SGP) heeft even moeten slikken bij het zien van de plannen van WIL: het aantal klanten neemt toe terwijl de economie verbeterd is. Dat is allemaal heel verklaarbaar, maar toch. Slikken moest de fractie ook omdat er wel verbeteringen in het beleidsplan staan, maar ook meer van hetzelfde. Slikken ook, omdat het college zelf ook wel kritisch reageert in zijn zienswijze. WIL is opgericht om verschil te maken voor kwetsbare mensen op de arbeidsmarkt. Er waren hooggespannen verwachtingen: WIL zou de beste sociale dienst van Nederland worden. De praktijk is echter dat de directeur van WIL de gemeente vaak waarschuwt dat het allemaal niet zo makkelijk is, dat de klantenaantallen hoog blijven, er nieuwe eisen op de WIL afkomen, et cetera. Misschien wil de SGP die boodschap eigenlijk wel niet meer horen. In elk geval vraagt de SGP zich af of deze problematiek wel de juiste urgentie krijgt. Vijftigplussers hebben het moeilijk op de arbeidsmarkt; jongeren krijgen speciale aandacht bij de WIL, maar ouderen niet. Dat vindt de SGP moeilijk te verteren. Senioren hebben het heel moeilijk op de arbeidsmarkt. Je zult na 30, 35 jaar je baan maar verliezen: dan moeten ze je niet meer. Met een goede benadering zouden ouderen toch heel goed geholpen kunnen worden op de arbeidsmarkt. Amsterdam is hier succesvol mee aan de slag, bijvoorbeeld met speciale bijeenkomsten voor vijftigplussers. De SGP zou heel graag zien dat WIL dat ook doet, maar WIL zegt dan "u kunt dat wel willen, maar dan sturen wij een rekening." Dat is niet wat je als raadslid het eerste wil horen. Volgens de SGP moet de vraag zijn of men vindt dat ouderen op de arbeidsmarkt voldoende urgentie krijgen, en zo ja, wat men daar dan aan doet; wat dat betekent voor je werkwijze als raad c.q. gemeente. De SGP denkt dat het binnen de werkwijze van WIL mogelijk moet zijn om een accent te leggen op ouderen: met

ouderenbijeenkomsten, een ouderenambassadeur, vooroordelen in gesprekken wegnemen. Daarvoor dient de SGP een amendement in.

Amendement 053-2017 luidt als volgt:

Raadsvoorstelnr.: 2017-055

Onderwerp: Raadsvoorstel zienswijze ontwerpbegroting en beleidsplan 2018 WIL

De raad van de gemeente Houten in de vergadering bijeen d.d.: 4 juli 2017;

ondergetekenden stellen het volgende amendement voor:

Beslispunt 1 aan te vullen met:

f. specifieke aanpak ontwikkelen voor ouderenwerkloosheid

En in de voorgenomen zienswijze op pagina 2 onder het kopje "Op een aantal onderwerpen willen wij graag wat specifiekere ingaan.", de volgende tekst toe te voegen:

Ouderenwerkloosheid

Ouderenwerkloosheid is een maatschappelijk probleem. 50+-ers komen moeilijk aan het werk. De kans op langdurige werkloosheid van ouderen is hoog. Dat is zorgwekkend, want langdurige werkloosheid maakt mensen moedeloos en verlaagt hun kansen op werk nog verder. Wij vragen de WIL om een specifieke aanpak te ontwikkelen om ouderenwerkloosheid terug te dringen, in eerste instantie binnen de huidige begroting

Ondertekend door Pascal Ooms (SGP).

De heer **Hofstee** (HA!) vraagt naar aanleiding van de woorden "in eerste instantie" aan het eind van dit amendement waar de SGP in tweede instantie aan denkt. De heer **Ooms** (SGP) weet te weinig van de bedrijfsvoering van de WIL om daar vergaande conclusies aan te kunnen verbinden. Wellicht kan een goed gesprek binnen de WIL accenten opleveren. Maar als de WIL aangeeft dat het echt niet kan, dan komt de WIL wel terug naar de raad met de consequenties van het gevraagde. Maar in eerste instantie moet er een goed gesprek met elkaar zijn of het echt niet anders kan.

De heer **Van Loon** (PvdA) kan zich aan de ene kant wel voorstellen dat de heer Ooms niet van de WIL wil horen wat het kost, maar dat is nu eenmaal zoals men het met elkaar geregeld heeft in deze GR. Dus als het niets meer mag kosten, moet de vraag zijn wat er dan minder kan. Je koopt als gemeente bij de WIL als het ware dienstverlening in. Als je aan de ene kant wat meer dienstverlening wil moet je aan de andere kant wat minder dienstverlening accepteren. Hij vraagt wat de heer Ooms bereid is te laten liggen ten koste van wat hij hier voorstelt. De heer **Ooms** (SGP) bestrijdt dat hij gezegd zou hebben dat de SGP hier geen geld aan wil uitgeven. Hij heeft alleen gezegd niet meteen te willen horen dat het geld kost als hij dit vraagt voor de ouderen. De SGP wil eerst dat gesprek met elkaar gevoerd zien. De directeur van WIL heeft aangegeven te willen focussen. De SGP zegt: laten we ouderen die het zo moeilijk hebben op de arbeidsmarkt een handje helpen; je ziet ook dat dat kan, investeren in ouderen levert ook wat op. Dus ook die kant moet meegenomen worden, maar eerst is het zaak daar intern een goed gesprek over te voeren.

De heer **Steehouwer** (D66) vindt de oproep in het amendement om een aanpak te ontwikkelen enerzijds en het pleidooi van de heer Ooms om een goed gesprek aan te gaan anderzijds, wel twee verschillende dingen. De heer Ooms is in zijn amendement stelliger dan in zijn betoog. Om welk insteek gaat het de SGP nu? De heer **Ooms** (SGP) antwoordt dat wat er in het amendement staat, dat goede gesprek, uiteindelijk leidt tot een aanpak; want er moet iets ge-

beuren, dat lijkt hem helder. De heer **Steehouwer** (D66) is het met de heer Ooms eens dat er iets moet gebeuren, maar denkt dat een goed gesprek nog niet altijd leidt tot een aanpak.

Mevrouw **Van Dijk** (VVD) weet dat het in het voorbeeld van Amsterdam wat de heer Ooms noemt niet gaat over bijstandsgerechtigden maar over mensen met een WW-uitkering en daarmee dus over een veel grotere groep ouderen. Hoe komt het dat de SGP de groep ouderen die per ongeluk niet in de bijstand terechtkomen, in de kou laat staan, bijv. mensen die hun eigen huis moeten opeten? De heer **Ooms** (SGP) vindt het fantastisch dat men het in Amsterdam breder trekt dan alleen de bijstand, maar de SGP Houten vraagt of er specifiek binnen WIL gekeken kan worden naar de vijftigplussers in Houten.

Mevrouw **Boersma** (CDA) deelt met D66 dat ze de aanpak die de heer Ooms bepleit vrij stellig vindt. Ze vraagt of de heer Ooms ook heeft overwogen hier een motie van te maken om de wethouder een toezegging te vragen. Het is natuurlijk op zich een sympathieke gedachte om te kijken of er voldoende maatwerk geleverd wordt c.q. eigenlijk meer nodig is. De heer **Ooms** (SGP) had ook een motie kunnen indienen maar er ligt nu een zienswijze voor waarin Houten richting WIL aangeeft wat men als gemeente graag zou willen zien. Dat signaal zou hij graag willen meegeven, dat lag nu voor.

De heer **Jimink** (GL) merkt op dat 2 weken geleden in de Roadshow WIL duidelijk naar voren kwam dat de vijftigplussers niet als doelgroep gekozen worden omdat als je die doelgroep helpt, je andere mensen binnen de verdringingsmarkt waarvan momenteel in de Lekstroom sprake is, niet aan het werk helpt. Hij vraagt of de heer Ooms niet bang is dat er met een focus op vijftigplussers geen energie weglekt. De heer **Ooms** (SGP) kan daar onvoldoende antwoord op geven. Hij weet alleen dat vijftigplussers ongeveer 25% van het bestand uitmaken en vindt dat ook aanzienlijk.

De heer **Dagniaux** (VVD) dankt de SGP voor de gelegenheid om ook een betoog te kunnen houden over dit onderwerp. Zoals de WIL in de reeds gememoreerde roadshow al aangaf, doet Houten het over het algemeen niet slecht, maar er is helemaal geen reden om als gemeente op je lauweren te gaan rusten. Dat blijkt ook uit de concept zienswijze die het college heeft geformuleerd, en die zo stevig is dat hij er daarom ook nog iets over wil zeggen. De commissie Verbonden Partijen adviseert conform en ook de VVD ondersteunt deze zienswijze. Hij heeft een drietal opmerkingen. Het bereiken van de doelstelling van de Participatiewet is niet terug te vinden in de ontwerp begroting. Bij de afdeling Werk wordt een niet verklaarde of onderbouwde stijging in het aantal plaatsingen in 2018 genoemd. Het is niet duidelijk of dit een groei van banen of van plaatsingen betreft. Bij de behandeling van de jaarcijfers heeft de wethouder al toegezegd dat er een uitsplitsing per soort plaatsing voor Houten wordt aangeleverd; de VVD ziet dit met belangstelling tegemoet. Verder wordt in de zienswijze genoemd dat uit de kpi's blijkt dat het aantal werkgevers waarmee WIL zaken doet, niet stijgt. De VVD hantiert al een paar jaar op het belang om die werkgeversbenadering nu juist te intensiveren. En ten derde ondersteunt de VVD uiteraard het klemmende beroep op WIL om de p&c-cyclus nu zodanig in te richten dat men als raad gewoon binnen de gevraagde tijd een zienswijze kan indienen. De VVD roept behalve de WIL ook het dagelijks bestuur van de WIL op om bij de deelnemende gemeenten te bekijken hoe dit proces beter kan worden afgestemd - waarmee hij dus duidelijk op de bestuurders duidt. In het gesprek met de delegatie van de WIL bleek dat het aantal mensen dat een beroep doet op een uitkering, de komende tijd gaat stijgen. Juist vanwege dit vooruitzicht moet men met zijn allen alle zeilen bijzetten om dat tijt te keren.

Wethouder **Van Dalen** begint zijn beantwoording bij de bijdrage van de heer Dagniaux. Hij beaamt dat het college een stevige zienswijze heeft neergezet, omdat het college de WIL ook heel kritisch wil volgen in haar prestaties. De raad krijgt de informatie over het aantal plaatsingen nog zoals toegezegd. Wat betreft de werkgevers is eerder al geconstateerd dat toevoe-

ging van de Houtense Werktafel juist nodig is om de werkgevers lokaal te kunnen benaderen. Dat gebeurt nu ook al veel meer, maar is fors in ontwikkeling. Het punt van de p&c-cyclus heeft hij zoals reeds was toegezegd geagendeerd binnen het db van WIL. Daarmee is het onderwerp geworden van de bestuurlijke gesprekken per gemeente in september ter voorbereiding van de nieuwe cyclus; dat is dus al ingeboekt. Reagerend op de SGP acht hij het heel goed om de doelgroep ouderen bij de WIL te agenderen. Hij vindt het alleen wel jammer dat de heer Ooms niet vindt dat de WIL zou gaan voor vooral kwetsbare mensen. Hij kan verzekeren dat van de ruim 500 inwoners van Houten die bij WIL in het bestand zitten, het overgrote deel kwetsbaar is. Het is ook een fors misverstand om te denken dat je degenen die onder de hoede van WIL zijn, morgen aan het werk kunt zetten; dat is voor maar een heel klein gedeelte het geval, de rest heeft door de bank genomen heel veel steun nodig om überhaupt in de positie te komen om aan het werk te kunnen.

De heer **Ooms** (SGP) heeft alleen willen zeggen dat WIL zijns inziens is opgericht om een verschil te maken voor kwetsbare mensen. Wethouder **Van Dalen** kan dat beamen maar geeft aan dat WIL juist nu te maken heeft met een bestand van voornamelijk kwetsbare mensen en dat het een behoorlijk forse klus is om dat verschil ook voor die mensen te maken met het beschikbare budget. Meer specifiek reagerend op het amendement, is er binnen WIL juist vanuit de benadering voor het individu, en juist ook gekoppeld aan het eigen programma Sociale Kracht in Houten, geen sprake van een doelgroepenbeleid behalve voor jongeren. Er is wel een speciaal beleid voor de doelgroep jongeren, omdat het bij jongeren zaak is om ze niet te laten vallen maar verenigde kracht te ontwikkelen om ze te helpen de aansluiting te vinden bij onderwijs en andere doelgroepen. Maar meer doelgroepenbeleid zou WIL voor onwerkbaar keuzes plaatsen: moet bijvoorbeeld een hoog opgeleide oudere eerder aan bod komen c.q. meer geholpen worden met een doelgroepenbenadering dan de slecht opgeleide alleenstaande oudere? Dat is natuurlijk vaak ter sprake geweest binnen de WIL, maar een doelgroepenbeleid gaat in die zin niet helpen om meer succes te ontwikkelen voor de inwoners van Houten, zeker niet voor inwoners die in het klantenbestand van WIL zitten. Hij wil dus wegblijven bij de discussie "als u meer wilt, krijgt u de rekening" want daar gaat het helemaal niet om; als het belangrijk is en zou zijn om een doelgroepenbeleid te ontwikkelen en ook binnen WIL te maken, zou dat ook gedaan worden want dan kwam het geld er ook wel, sterker nog: als mensen daarmee eerder uit de bijstand zijn is het al snel terugverdiend. Om die reden wil men binnen WIL ook niet tot doelgroepenbeleid komen omdat je dat onderscheid dan kwijt bent. Wat WIL wel doet is vanuit het individu, gekoppeld aan de Houtense Werktafel op lokaal niveau maatwerk ontwikkelen en het beste doen voor iedereen die bij WIL onderhanden is. Hij zou dus een speciale aanpak voor ouderen binnen WIL ontraden. Wel is het zo dat de experimenten in Amsterdam waarover in de toelichting op de motie sprake is, breder gaan dan alleen klanten in de bijstand. Die worden natuurlijk gevolgd en mocht dat nu het ei van Columbus zijn om voor een bepaalde doelgroep te doen, dan is men binnen WIL uiteraard niet te beroerd om dat over te nemen; maar hij zou amendement 053-2017 dus om de genoemde redenen willen ontraden.

De heer **Ooms** (SGP) krijgt steeds signalen dat het voor vijftigplussers erg moeilijk is om aan werk te komen vanwege hun leeftijd. Hij vraagt of de wethouder denkt dat de normale aanpak voor deze doelgroep voldoende is. Wethouder **Van Dalen** moet dan misschien aansluiten bij de reactie van mevrouw Van Dijk juist als het gaat om de brede aanpak. In Houten is er bijvoorbeeld een sportief netwerk waar per 2 weken 25 ouderen aan deelnemen, dat betreft vijftigplussers maar die zitten in de WW. Dat zijn inwoners van Houten die ook geholpen worden. Hij vindt het dus een te enge aanpak om binnen WIL een vijftigplus-benadering toe te passen. Dat moet vooral via de Houtense Werktafel worden gedaan, waar ondernemers enzovoort bij betrokken kunnen worden. Hij verzekert dat hij het erg belangrijk vindt om die doelgroep goed te bedienen, maar niet met wat de heer Ooms binnen WIL voorstelt.

De raad acht dit onderwerp voldoende besproken voor besluitvorming hedenavond.

4. 2017-060 Perspectiefnota 2018

De **voorzitter** heeft vooraf nog twee mededelingen. Ten eerste staat er nog een verouderd beslispunt 1d onder 6 inzake het culturele veld en de projecten die de Houtense identiteit verbeelden. Daarover is bij de behandeling van de cultuurnota een amendement ingediend. Dat amendement had in dit beslispunt moeten doorwerken. Het college zal het voorstel er nog op aanpassen. De essentie van de verandering is dat “Houtense identiteit” “Cultuureducatie” wordt. Ten tweede wil hij nog even memoreren dat er vanavond met 12 minuten spreektijd per fractie wordt gewerkt. Dat is ruim, maar daar is al een klein deel van opgesoupeerd bij het eerste agendapunt. Omdat hij kan beamen dat hij dit eerder had moeten melden zal hij fracties die daar moeite mee hebben met enige coulance behandelen. De fracties krijgen zoals te doen gebruikelijk op volgorde van grootte gelegenheid hun bijdrage inzake de perspectiefnota te leveren. Hij geeft daarom als eerste het woord aan de, nu uitgebreide, fractie van D66.

Algemene Beschouwingen van D66

De heer **Van Vliet** (D66) constateert dat de voorliggende perspectiefnota het einde markeert van de huidige raadsperiode. Veel van de door deze coalitie aangekondigde plannen zijn omgezet in resultaten, met als belangrijkste financiële resultaat een structurele meerjarenbegroting die tegen een stootje kan. In de afgelopen jaren noodzaakte de economische crisis tot een in de afgelopen jaren noodzaakte de economische crisis tot een terughoudend financieel beleid en ruim € 3 mln. aan ombuigingen, die zijn gerealiseerd met behoud van unieke voorzieningen zoals een bibliotheek, een zwembad en een theater die belangrijk zijn voor de Houtense samenleving. D66 is trots op dit resultaat en is verheugd dat in deze perspectiefnota ruimte gevonden wordt voor nieuwe financiële impulsen op voor D66 belangrijke onderwerpen als duurzaamheid, zorgen voor jong en oud en vernieuwend bestuur. Er is zelfs ruimte gevonden voor het verlagen van de lokale lasten door het teruggeven van de bestemmingsreserve Economische Crisis, al is deze ruimte helaas nog niet structureel. Graag wil hij de ambtelijke organisatie bedanken voor dit compacte en goed leesbare document en de professionele ondersteuning bij de voorbereiding op deze raadsbehandeling. Tevens wil hij alle fracties in de raad, en in het bijzonder coalitiepartners VVD, CDA en PvdA bedanken voor hun bijdrage aan deze uitstekende samenwerking. Het coalitieprogramma “Houten maken we samen” blijkt in meerdere opzichten te werken en biedt de inwoners van Houten perspectief. Bijvoorbeeld perspectief op duurzame kwaliteit. Inwoners, bedrijven en gemeente zijn in het kader van het programma duurzaam Houten volop aan de slag met projecten en activiteiten op het gebied van duurzaamheid en energietransitie. D66 is blij met de verduurzaming van het zwembad en met de extra financiële middelen die worden uitgetrokken voor een klimaatplan. Is het college bereid om de werking van dit klimaatplan ook te verankeren in bestemmingsplannen? – zo vraagt hij. Met name in de gebouwde omgeving zijn veel kansen voor verduurzaming met circulair bouwen, toepassing van groene gevels en het aardgasloos maken van bestaande woningen. Wat kunnen de inwoners van Houten op dit gebied in 2018 verwachten? In het Utrechts Nieuwsblad van vandaag staat een lijstje met wachttijden voor een betaalbare woning. Utrecht staat al drie jaar lang stabiel op acht jaar; alle creativiteit op het gebied van ombouw van kantoren ten spijt blijft de urgentie onverminderd hoog om actief te sturen op het realiseren van betaalbare woningen voor ouderen, jongeren en statushouders. Hij vraagt in dit verband of het college kan aangeven hoeveel woningen er in 2018 bij gaan komen en wat nodig is om dit aantal te vergroten. De fractie van D66 is blij met de oplossing voor verbetering van de fietsveiligheid in de kom van 't Goy die recentelijk in overleg met bewoners tot stand is gekomen. Wat D66 betreft wordt nu ook doorgepakt door ook het laatste stuk naar de Goyerbrug van een fietspad voorzien. Het college trekt € 1,8 mln. uit voor verbetering van mobiliteit en fietsinfrastructuur, maar het leeuwendeel van dit geld gaat naar recente plannen voor het Eiland van Schalkwijk, terwijl in 2011 raadsbreed motie 074-2011 is aangenomen om de

weg naar de Goyerbrug aan te pakken. Echter ontbraken tot op heden hiervoor de financiële middelen. Het kan toch niet zo zijn, dat nu er weer geïnvesteerd wordt Schalkwijk voorkruipt in de rij waar 't Goy en de voltallige raad al jaren geduldig staan te wachten? D66 verwacht meer balans in de begroting voor 2018, waarbij ook geld wordt uitgetrokken voor een fietspad naar de Goyerbrug. D66 ontvangt graag een toezegging op dit punt, de perspectiefnota biedt ook perspectief op meer sociale kracht. De jeugdzorg vormt de grootste uitdaging en D66 is blij met de extra impuls van het innovatiefonds en zeker ook met de beschikbaarheid van een goede buffer waarmee mogelijke tegenslagen in de toekomst kunnen worden opgevangen. Bijzondere aandacht vraagt de fractie voor mantelzorgers en vrijwilligers. Uit de media komen steeds meer signalen dat de sociale kracht van de samenleving onder druk staat, onder meer door de vergrijzing. Hij vraagt of het college kan aangeven of en hoe in Houten actie moet worden ondernomen om de sociale kracht te borgen. Er is ook perspectief op meer vernieuwend bestuur. Dit college heeft met een nieuwe bestuursstijl enkele structurele problemen met een lange geschiedenis weten op te lossen: de situatie rond Rinus van Dijk, kasteel Heemstede, de Odijsseweg, spuitzones en het windpark Houten ziet er aanzienlijk beter uit dan enkele jaren geleden. Dit zijn vaak de lastige trajecten waar veel bestuurlijke inzet op is geleverd. Daarmee bewijst het college Houten zeker een dienst. Op het gebied van informatiebeveiliging en privacy zijn er legio problemen in Nederland. Gelukkig blijft Houten hier tot op heden van verschoond, en de fractie van D66 houdt dat graag zo. Goed dat hier extra budget voor wordt uitgetrokken. Wel heeft ze fractie zorg of de gemeentelijke organisatie de ambities van het college kan bijbenen; hij gaf dit ook al aan bij de jaarrekening van 2016, die in de vorige raadsvergadering behandeld is. Daaruit bleek dat in voor D66 belangrijke dossiers als toegankelijke zorg, duurzaamheid en bereikbaarheid het tempo van realisatie achterblijft bij de planning. Ook de scores van betrokkenheid van inwoners lopen terug, en dit roept bij D66 vragen op. Beschikt de gemeente over voldoende ambtenaren om het gewenste tempo te leveren, en beschikken de ambtenaren over de juiste kwaliteiten om beleid met inwoners te realiseren volgens de nieuwe bestuursstijl? En hoe belangrijk zijn in dit verband de voor 2018 begrote impuls gelden? Graag hoort D66 van het college een antwoord op deze vragen. Het coalitieprogramma "Houten maken we samen" werkt, en deze perspectiefnota helpt Houten vooruit op punten waar D66 zich sterk voor maakt: duurzame en klimaatbestendige woningen en wijken, betaalbare woningen, veilige fietspaden, goede jeugdzorg, een oplossingsgerichte bestuursstijl en een hackerbestendige gemeentelijke organisatie die goed is toegerust om de ambities van D66 voor Houten te helpen realiseren. D66 hoort graag de reactie van het college op de door D66 gestelde vragen en gedane voorstellen en wenst het college en de ambtelijke organisatie veel succes bij de voorbereiding van de begroting voor 2018.

De heer **Van den Berg** (SGP) kijkt iets anders tegen de stand van zaken aan dan de heer Van Vliet. De heer Van Vliet spreekt over behoud van voorzieningen, maar de bieb is uitgekleeft en het buitenzwembad is nog steeds dicht. Dat kun je toch moeilijk behoud van voorzieningen noemen. De heer **Van Vliet** (D66) beaamt dat er gesnoeid is in het aantal voorzieningen maar wijst erop dat unieke voorzieningen behouden zijn gebleven. Als je € 3 mln. moet ombuigen moet je keuzes maken, maar unieke voorzieningen zijn behouden. De heer **Van den Berg** (SGP) vindt dat je als gemeente met een uitgekleeft bieb en een dicht zwembad niet kunt zeggen dat je je voorzieningen goed op orde hebt. De heer **Van Vliet** (D66) constateert dat de SGP de afgelopen jaren bij de begroting geen voorstellen heeft ingediend inzake de stand van zaken bij de voorzieningen. Het geld was er op dat moment niet. De heer **Van den Berg** (SGP) bestrijdt dit. De SGP heeft meerdere voorstellen gedaan inzake zowel de bieb als het buitenzwembad, maar de steun van D66 ontbrak daarbij steeds. De heer **Van Vliet** (D66) reageert dat je als SGP wel met voorstellen kunt komen, maar toch ook zal moeten beamen dat de begroting daar op dat moment geen ruimte voor bood. De heer **Van den Berg** (SGP) memoreert dat de SGP telkens dekking bij haar voorstellen heeft gezocht. De SGP vond het zeer onterecht dat de meerderheid van de raad waaronder D66 haar voorstellen niet steunde. Hij zou graag nog een ander punt aan de orde willen stellen. De heer Van

Vliet betoogt dat de zaak structureel weer op orde is, maar daarvoor zijn wel voortdurend ingrepen vanuit de bekleemde reserve bekostigd. Kun je dan nog beweren dat je de zaak structureel op orde hebt, of heb je de zaak dan eigenlijk niet op orde omdat je telkens weer die greep uit de bekende reserve nodig hebt? De heer **Van Vliet** (D66) moet er, op het gevaar af dat het nu heel technisch wordt, dan op wijzen dat in meerjarenperspectief de bekleemde reserve niet meer voorkomt en Houten structureel een sluitende begroting heeft. De afgelopen periode is er creatief met de reserves waaronder de bestemmingsreserve Economische Crisis omgegaan, om een sluitende begroting te krijgen vooraf, en achteraf het overschot weer terug te storten in die pot. Aan die creatieve omgang met de reserves heeft Houten veel te danken.

De heer **Visser** (CDA) constateert dat de heer Van Vliet nogal kritisch is over de kwaliteit van het ambtelijk apparaat, door te zeggen dat de raad allerlei plannen heeft maar het apparaat dat niet heeft kunnen bijbenen. D66 vraagt ook aan de wethouder of hij vindt dat het apparaat wel in staat is om samen met de burgers de plannen te ontwikkelen zoals het moet. Dat lijkt hem een beetje vragen naar de bekende weg. Onlangs is in deze raad nog de communicatievisie aangenomen waarin juist daarop inzet wordt, dus om te zorgen dat de ambtenaren zaken in een goede dialoog met burgers samen kunnen ontwikkelen. Ook is D66 het nu eens met het voorstel om twee keer een impuls van € 6 ton te plegen. Hij vraagt of dat dan niet voldoende is, of D66 nog meer wil hebben voor die organisatieontwikkeling. De heer **Van Vliet** (D66) baseerde zich op de jaarstukken waarin D66 op een aantal voor haar belangrijke punten de cijfers en ook de betrokkenheid van inwoners in cijfers ziet teruglopen. Dat constaterend bij de behandeling van de jaarstukken heeft D66 de vraag opgeroepen of de gemeentelijke organisatie dit tempo kan bijbenen. Vandaag ligt de Perspectiefnota 2018 voor en stelt D66 nog een derde vraag die zij vorige week niet heeft gesteld, namelijk of die impuls gelden gaan helpen om de gemeentelijke organisatie op het beeld helpen dat nodig is. Dat het niet goed gaat, blijkt uit de cijfers. Dat er wat moet gebeuren is wat D66 betreft evident. Daarom hoort hij graag van de wethouder of die impuls gelden voldoende gaan opleveren om hierin te voorzien. De heer **Visser** (CDA) neemt aan dat de heer Van Vliet ook weet dat sommige rapportages een *time gap* van 2 jaar vertonen met de periode die ze betreffen. Een jaarrekening betreft een periode van gemiddeld een jaar geleden, in elk geval is 2016 inmiddels een half jaar geleden. Inmiddels is men als gemeentebestuur allerlei nieuw beleid met elkaar aan het accorderen, en wat voorligt gaat over 2018. Het zou D66 sieren om vertrouwen uit te spreken in wat er ten aanzien van 2018 wordt voorgesteld c.q. besloten is. De heer **Van Vliet** (D66) zou dat vertrouwen misschien uitspreken als de heer Visser nu wethouder was geweest, maar hoort dat graag van de wethouder zelf.

Algemene Beschouwingen van ITH

De heer **Zandbergen sr.** (ITH) vindt dat de voorliggende perspectiefnota, hoewel er uitwerkingen in staan voor te maken keuzes in de aanloop naar de begroting voor volgend jaar, toch ook tot terugblikken noopt. Het is immers de laatste perspectiefnota van deze collegeperiode, en als het aan ITH ligt ook de laatste van dit college. Deze laatste perspectiefnota zou in het teken moeten staan van de laatste puntjes op de i van het collegeprogramma "Houten maken we samen". Maar zover reikt het niet. Veel burgers zijn teleurgesteld en ervaren helemaal niet dat Houten samen wordt gemaakt. De bezuinigingen op bibliotheek, zwembad en sport, de afwijzing van het burgerinitiatief inzake een basisinkomen, het terzijde leggen van een petitie inzake het buitenzwembad en recentelijk nog de beslissing inzake locatie Wegwijzer Den Oord zijn zomaar wat voorbeelden. De titel 'Houten maken we samen' is een miniatuur uitvoering geworden. De perspectiefnota zou een kans moeten bieden om verkeerde keuzes uit het verleden te herstellen, maar het college kiest hier niet voor. Het is zelfs extra wrang te noemen dat wederom bijna € 3 mln. wordt uitgegeven en de Voedselbank daar, net als vorig jaar, niet van mag profiteren. Dat blijft moeilijk te rijmen. Maakt men als gemeente Houten ook samen met de allerarmsten? ITH komt daar a.s. donderdag op terug bij de herijking van het armoedebeleid. De beperkte budgetverhoging voor het Houtens Muziek Collectief (HMC) werd

vorige maand nog naar de prullenbak verwezen. De dekking deugde niet, zo werd er vanuit de coalitie geroepen. ITH had de uitgave van slechts € 7.000,- voorlopig ten laste van de bekleemde reserve gebracht; maar dat mocht niet: geen uitgaven ten laste van de reserve. Maar kijk nu eens: bijna € 3 mln. wordt er ten laste van de bekleemde reserve gebracht. Deze laatste perspectiefnota vind ITH ook niet onverdeeld positief. Er wordt wel weer voor zo'n € 3 mln. aan investeringen voorgesteld, maar waarvoor en met welk nut? ITH blijft haar vragen houden ook na het rondetafelgesprek van vorige week. Zo wil het college € 1 mln. uittrekken om de bereikbaarheid van de recreatieterreinen langs de Lek rond het fort te verbeteren om voor deze locatie regionale, mogelijk ook nationale en zelfs internationale aantrekkingskracht te genereren. De stichting Leefbaarheid Tull en 't Waal is betrokken geweest bij het proces dat tot deze visie geleid heeft, maar heeft het college deze passage uit de perspectiefnota ook aan die stichting voorgelegd? Het college kondigt aan komende maand september bij de Mobiliteitsvisie Eiland van Schalkwijk inzichtelijk te zullen maken wat hiervoor nodig is, maar ITH wil graag toegelicht krijgen waarom het college hier nu al € 1 mln. voor uittrekt en niet tot september wacht, zodat de raad tot een meer afgewogen oordeel kan komen. In maart 2016 is er een motie aangenomen om een stedenbouwkundige verkenning uit te voeren in verband met de mogelijkheden voor verdere uitbreiding van de woningbouw in Houten. Daarbij speelt de vraag of er ook aan de overzijde van de Rondweg woningbouw komt. De motie dateert al weer van meer dan een jaar geleden; weet het college meer dan de raad en wil college dat met de raad delen? Om Houten de 'stilste en schoonste gemeente in de regio' in 2040 te doen zijn heeft de gemeente nog tijd, maar toch doen zich in de aanloop daar naartoe de nodige urgente zaken voor. Hoe, bijvoorbeeld, komt men tot een betere luchtkwaliteit in Houten? Hoe gaat de gemeente de verdere luchtvervuiling en de verdere geluidshinder als gevolg van de verbreding van de A27 tegen? Hoe kan de gemeente de luchtvervuiling door bromfietsen en scooters van de fietspaden weren om daarmee tegemoet te komen aan de oproep van het Longfonds van maart dit jaar? Hetzelfde geldt voor de dieselbusjes in de woonwijken. Tot slot wil ITH opmerken dat deze perspectiefnota 2018 grotendeels betrekking heeft op de ambtelijke organisatie. Versterking van de ambtelijke organisatie is opnieuw nodig, zo stelt het college. Voor de jaren 2018 en 2019 wordt tweemaal € 600.000,- geraamd. Daarnaast is er voor beide jaren in totaal nog eens € 300.000,- nodig voor projectondersteuning digitale archivering en voor een functionaris voor gegevensbescherming. ITH kan de noodzaak van deze bedragen en de bestemming ervan niet goed doorgronden op basis van de onderbouwing ervan. Ook bij de Perspectiefnota 2016 is al € 750.000,- uitgetrokken voor de ambtelijke organisatie, en last but not least is een 3 jaar durend ambtelijk fusietraject plotseling ten einde gekomen. Daarom heeft ITH een motie opgesteld die vraagt om een extern onderzoek van de ambtelijke organisatie waarbij ook de raad actief betrokken wordt. Deze motie is mede ondertekend door de fractie van Houten Anders! en de SGP.

Motie 054-2017 luidt als volgt:

Raadsvoorstelnr. 2017-060

Onderwerp: Perspectiefnota 2018, onderzoek ambtelijke organisatie

De raad van de gemeente Houten in de vergadering bijeen d.d.: 4 en 6 juli 2017;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 7 juni 2017 betreffende de Perspectiefnota 2018;

- overwegende dat sprake is van investeringen van aanzienlijke omvang in de ambtelijke organisatie op diverse beleidsterreinen, vooral incidenteel voor de jaren 2018 en 2019;*
- overwegende dat op basis van de toelichting niet goed is te beoordelen of deze investeringen terecht en verantwoord zijn en wat de structurele effecten van deze incidentele investeringen zullen zijn in de jaren na 2019;*
- overwegende dat ook al bij de Perspectiefnota 2016 sprake was van een extra financiële investeringsimpuls voor de ambtelijke organisatie en wel tot een*

bedrag van 750.000 euro;

- overwegende dat de afgelopen jaren is bezuinigd op de ambtelijke organisatie vanwege de economische crisis;*
- overwegende dat aan een drie jaren durend fusietraject met de gemeente Wijk bij Duurstede vandaag een einde is gekomen;*

Verzoekt het college:

- om de ambtelijke organisatie door te lichten op omvang en takenpakket door een ervaren en onafhankelijk organisatieadviesbureau, waarbij ook de raad actief wordt betrokken;*
- in afwachting van de uitkomsten van dit onderzoek de besluitvorming over de tijdelijke uitbreiding van de ambtelijke organisatie aan te houden;*
- de eenmalige kosten van dit onderzoek ten laste te brengen van de gemeentelijke reservepositie;*

en gaat over tot de orde van de dag.

Ondertekend door Gerard Zandbergen (ITH) Wouter van den Berg (SGP) en Michel Hofstee (Houten Anders!).

De heer **Stiekema** (VVD) vraagt zich af of de heer Zandbergen sr. weet hoeveel inwoners er wel niet betrokken zijn geweest bij de opstelling van de Mobiliteitsvisie voor het Eiland van Schalkwijk, waar inderdaad 1 mln. voor wordt uitgetrokken om te kijken wat er allemaal gedaan kan worden. De heer **Zandbergen sr.** (ITH) heeft vandaag contact gehad met de stichting Leefbaarheid Eiland van Schalkwijk. Die stichting is er in elk geval bij betrokken geweest. Maar de zorg van ITH is vooral of wat voorligt geen grootschalige recreatie gaat uitlokken op het eiland Schalkwijk. Die vraag heeft hij voorgelegd aan een van de mensen van de stichting. Deze was akkoord dat hij deze vraag vanavond zou stellen aan de wethouder. De heer **Stiekema** (VVD) vindt het mooi dat de heer Zandbergen dat akkoord van de stichting heeft, maar heeft begrepen dat de wethouder en de ambtelijke organisatie hier avond na avond met tal van mensen in het gebied over gesproken hebben. Daarbij zijn zoveel plannen naar boven gekomen en kansen gezien om de bereikbaarheid te verbeteren dat men daar als gemeentebestuur niet anders dan heel serieus naar kan kijken en geld voor moet reserveren om die te realiseren. Hij heeft alle respect voor het goede werk van de stichting Leefbaarheid Eiland van Schalkwijk, maar wil de inbreng vanuit het Eiland van Schalkwijk wel breder zien dan alleen die van deze stichting. De heer **Zandbergen sr.** (ITH) wil er op wijzen dat de vragen die ITH heeft met betrekking tot deze mobiliteitsvisie, breed gedeeld worden in Houten, blijkens de vragen daarover aan wethouder Geerdes in het afgelopen rondetafelgesprek. De heer **Stiekema** (VVD) doelde vooral op het feit dat hierover heel veel inwoners zijn geconsulteerd. Daar hoort hij de heer Zandbergen niet over, en dat verwondert hem ten zeerste.

De heer **Van Vliet** (D66) merkt op dat het college net heeft aangegeven dat de consequenties van het stoppen met het ambtelijke fusietraject met Wijk bij Duurstede. in kaart zullen worden gebracht en dat er nog besluitvorming wordt voorbereid voor na de zomer, waarbij de raad alle informatie krijgt en er ook een debat over zal zijn in de raad. ITH komt daarop vooruitlopend al met een motie om het helemaal anders te gaan doen. Moet men als raad niet eerst afwachten wat het college presenteert? Het lijkt hem beter dat ITH deze motie aanhoudt tot september. De heer **Zandbergen sr.** (ITH) zou het college dan even goed kunnen vragen om de hele besluitvorming over de ambtelijke samenwerking aan te houden naar aanleiding van de vragen die daarover vanavond opkwamen. € 1,2 mln. plus de rest, is nogal wat. Als het college deze perspectiefnota handhaaft en de coalitie ook, handhaaft ITH ook haar motie.

Algemene Beschouwingen van de VVD

De heer **Stiekema** (VVD) vindt de perspectiefnota een erg belangrijke vooruitblik. Je legt daarmee de uitgangspunten voor het komende jaar en een vergezicht voor de jaren nadien neer. Maar het is inderdaad ook altijd een moment om even terug te kijken en dat zou hij ook

nog graag even willen doen. Er is namelijk best veel bereikt, ook al zijn er hier en daar wel leerpunten en kritiekpunten te benoemen. Een aantal bereikte zaken stipt hij graag aan. Er zijn meerdere projecten en bestemmingsplannen gerealiseerd c.q. vastgesteld: Puttershaag, Ten Goye, de Koningin Wilhelminaweg, Koningin Julianastraat, Tull en 't Waal, de Schouw. Sommige waren een voorbeeld van participatie, bij andere kwamen nog wel wat leerpunten naar voren. Duidelijk is in ieder geval dat het algemeen belang en datgene wat de naaste omwonenden belangrijk vinden, nog wel eens met elkaar schuren. Als raad moet je je er continu van vergewissen of je ook de stem van de zwijgende meerderheid vertegenwoordigt. Er is een begin gemaakt met het maken van startnotities: Wegwijzer/Den Oord, Eikenhout, Kleine en Grote Geer. Ook daar was te merken dat het nog een beetje wennen was. Daar waar een startnotitie eigenlijk bedoeld is om de grove contouren neer te zetten, heeft men als raad nog wel eens de neiging om alles van tevoren helemaal dicht te timmeren. Dat is gevaarlijk, want op die manier worden initiatiefnemers belemmerd en misschien zelfs wel afgeschrikt, en dat is het laatste wat de VVD wil. Nog even voortbordurend op het chapter bouwen, is er ook een start gemaakt met de transformatie van kantoorgebouwen. Dat is ook een mes dat aan meerdere kanten snijdt, want aan de ene kant is er veel leegstand en aan de andere kant zijn er veel woningzoekenden. Dit is dus hopelijk een mooie impuls om te zorgen dat de wachtlijst verkort wordt. Daarnaast helpt het ook om de taakstelling inzake het plaatsen van statushouders die de gemeente op zich af heeft zien komen, te vervullen. Integratie van statushouders vergt wat de VVD betreft meer dan alleen huisvesting: zorgen voor werk en goede scholing is minstens zo belangrijk. Verder zijn er twee schitterende forten aangetrokken: Fort aan de Snel en Fort Honswijk. Hij heeft meerdere collega's het afgelopen weekend mogen zien genieten van het schitterende festival Forten. Als raadslid was men er wel eens eerder geweest, maar het was fantastisch om ook andere mensen uit Houten dit te kunnen laten meemaken. Er zijn meerdere beleidsnota's en visies vastgesteld: ontwikkeling De Schaft, de kantorenstrategie, de Omgevingsvisie Kromme Rijngebied, de Communicatie- en Participatievisie, het programma Sociale Kracht, de cultuurvisie. Al met al zijn dat stukken waarin ook het eigen initiatief wordt benadrukt en gestimuleerd. Minder succesvol helaas was het mediationtraject inzake de overlast rond de windmolens aan de Veerwagenweg. Het college heeft getracht tot een oplossing te komen voor alle omwonenden, maar helaas nog zonder bevredigend resultaat. Daar praat men als raad aanstaande donderdag verder over. Er zijn ook twee burgerinitiatieven geweest. Daar valt ook van alles over te zeggen. De VVD vindt het in ieder geval fantastisch en krijgt er ook heel veel energie van dat er mensen zijn in Houten die de moeite nemen om iets voor te stellen om te zorgen dat er iets verandert. De VVD is het misschien niet altijd inhoudelijk eens met dergelijke voorstellen, maar vindt het feit dat dit kan, dat men die moeite neemt en met voorstellen komt op zichzelf fantastisch. De VVD krijgt daar in elk geval meer energie van dan van bepaalde uitingen in de sociale media.

De heer **Van den Berg** (SGP) vraagt of de heer Stiekema nu ook duidt op de verzamelde handtekeningen tegen de koopzondag. De heer **Stiekema** (VVD) antwoordt bevestigend. De VVD is altijd blij met initiatieven vanuit de samenleving, maar het feit dat de VVD deze toejuicht wil niet zeggen dat de VVD het altijd met die initiatieven eens is en zij zal dan ook haar democratisch recht doen gelden als het op stemming daarover aankomt.

De heer **Stiekema** (VVD) vervolgt zijn betoog. Hij vindt de cijfers van de WIL ook best goed nieuws: Houten doet het op dat terrein goed, zowel in de landelijke benchmark als ten opzichte van de vier Lekstroomgemeenten. Houten doet het op dat terrein ook bovengemiddeld goed als je kijkt naar de taakstelling inzake statushouders. Dat is wel iets waar de VVD nog vragen over heeft gesteld, want het is goed om aan de taakstelling te voldoen, maar je hoeft ook niet meer te doen dan dat. Dus alles wat Houten dit jaar meer doet komt wat de VVD betreft in mindering op de taakstelling voor volgend jaar, daar zal de fractie op toezien. Bij de drie grote decentralisaties zie je in Houten ook dat de overgang van de transitie- naar de transformatiefasen goed verlopen. Natuurlijk zijn daar ook nog wel wat hobbels te nemen,

maar gezien het feit dat dit adequaat wordt opgepakt, heeft de VVD er alle vertrouwen in dat dat goed komt. Al met al is er ontzettend veel gedaan en bereikt en kon er veel lering getrokken worden uit verschillende besluiten. De VVD kijkt met tevredenheid terug op de afgelopen periode en is trots dat zij een positieve liberale inbreng heeft kunnen leveren op zoveel zaken die de inwoners van Houten, Tull en 't Waal, Schalkwijk en 't Goy bezighouden. Uiteraard blijft er altijd iets te wensen over. Zo vindt de VVD de kwaliteit van de openbare ruimte van de gemeente niet altijd zo goed scoren als begin dit jaar in een collegebrief werd aangegeven naar aanleiding van een rapport dat vorig jaar is opgesteld. Je kunt dan natuurlijk mopperen op de gemeente, maar ook de handen uit de mouwen steken en samen met je burens het onkruid uit je straat weghalen. Dat is misschien niet voor iedereen weggelegd, maar de VVD vindt wel dat je dat als politiek ook gewoon moet kunnen zeggen. Hij wil de wethouder in dit verband vragen of er meer mogelijkheden zijn om mensen daartoe te stimuleren. Het zal niet voor iedereen weggelegd en op elke plaats mogelijk zijn, maar bijvoorbeeld wat betreft het gras dat langs de Rondweg ligt zou de VVD willen weten of het mogelijk is om daar iets aan te doen binnen de huidige financiële beperkingen die daarvoor zijn. Financieel gaat het ook steeds beter met Houten. De VVD had graag nu al een structurele verlaging van de lokale lasten gezien en vindt het teleurstellend dat dit voor komend jaar niet lukt. De oplossing om iets op dat vlak te doen via de bestemmingsreserve Economische Crisis is een pleister op de wond. Toch is die verlaging wel logisch: Houten heeft haar inwoners gevraagd om de gemeente door de crisis te helpen, en dat is gelukt; sterker nog: er is geld over. En dan is het niet meer dan logisch om dat geld ook terug te geven. De VVD wil dat wel graag in klinkende munt. De VVD heeft daarover vorige week ook een suggestie van een andere partij vernomen die dat in de vorm van een speeltoestel of iets dergelijks wilde. Maar net als bijv. een keertje extra maaien, is dat niet wat de VVD in gedachten heeft bij het teruggeven van indertijd verhoogde lasten aan de burger. De VVD wil dat graag alleen in klinkende munt en zal dan ook niet rusten tot die structurele lastenverlaging gerealiseerd is, ook al gaat dat helaas dit jaar nog niet. De komende jaren wordt incidenteel geld ingezet om te investeren in onderwerpen die de VVD erg belangrijk vindt: de leefbaarheid, bereikbaarheid en veiligheid van de gemeente zullen hierdoor verbeteren. Daartoe worden het toekomstfonds, het fonds Buitengebied en een bestemmingsreserve Organisatieontwikkeling ingezet. De VVD kan zich vinden in de inzet van deze gelden, bijvoorbeeld om belangrijke stappen te zetten in de bereikbaarheid, fietsveiligheid en verdere ontwikkeling van het buitengebied van Houten en de ruimtelijke initiatieven daarin. Een ander voorbeeld is de voortrekkersrol die de gemeente wil laten zien in het verduurzamen van het zwembad. Natuurlijk had de VVD graag gezien dat daar een particulier ingestapt zou zijn, het is jammer dat het nodig is dat de gemeente dat doet, maar de businesscase is dusdanig dat de VVD zich daar goed in kan vinden. Verder is het de fractie ook wel helder geworden dat er geld nodig is voor wettelijke taken die erbij gekomen zijn bijvoorbeeld op het gebied van informatiemanagement en de strijd tegen de ondermijnende criminaliteit. Tot slot komt hij op de voorbereiding op de mogelijke ambtelijke fusie. Dit laat hij inhoudelijk uiteraard voor dit moment rusten, de VVD wacht het raadsvoorstel af wat daarover naar de raad zal komen, maar heeft daar wel een wat dubbel gevoel bij. Enerzijds is de VVD blij dat de gemeente ten halve keert; dat er naar aanleiding van een door de VVD ingediend amendement nog eens heel strikt gekeken is naar de terugverdientijd van de frictiekosten. Over de gevolgen daarvan is de raad net bijgepraat, maar de VVD vindt het wel wat jammer, had daar wel wat kansen gezien, had gehoopt dat daar meer uit gehaald zou kunnen worden. De VVD vindt het dus jammer dat het niet doorgaat, maar is blij dat het op tijd onderkend is. Hij rondt nu af. Het gaat goed met Houten. De keuzen die de afgelopen jaren zijn gemaakt om de gemeente financieel gezonder te maken, de zelfredzaamheid te versterken en het nemen van initiatieven te stimuleren hebben vruchten afgeworpen. Men mag trots zijn op wat men samen als college, raad en inwoners heeft bereikt en nog kan gaan bereiken. De VVD wenst het college en de ambtelijke organisatie veel wijsheid, creativiteit en succes toe bij het uitwerken van de plannen.

De heer **Zandbergen sr.** (ITH) kent de VVD als een partij die niet graag een beroep doet op de gemeentelijke reserves om uitgaven te doen. Vorige maand heeft de VVD mede daarom tegen een voorstel van ITH gestemd om € 7.000,- te dekken voor het HMC uit die reserve. Maar de coalitie gaat nu wel € 2,9 mln. uit de beklemd reserve halen. Hoe is dit te rijmen met elkaar? De heer **Stiekema** (VVD) antwoordt dat de VVD destijds tegen heeft gestemd omdat zij het een beetje raar vindt om de ene partij wel geld te geven en een andere partij niet. Als het Houtens Muziek Collectief haar zaken blijkbaar iets minder goed op orde heeft dan een andere vergelijkbare partij die geen problemen met haar begroting heeft, vindt de VVD het niet eerlijk om de ene partij wel geld te geven en de andere niet. En dat geldt eigenlijk ook voor het voorbeeld van de Voedselbank wat de heer Zandbergen zojuist gaf. Ook dat vindt de VVD dan niet eerlijk ten opzichte van andere stichtingen of verenigingen die het wel op orde hebben. De heer **Zandbergen sr.** (ITH) memoreert dat de VVD vooral het argument van het gebruikmaken van beklemd reserves hanteerde bij het afstemmen van het voorstel van ITH. Hij herhaalt daarom zijn vraag waarom VVD het nu wel goed vindt om € 2,9 mln. uit de beklemd reserves te halen. De heer **Stiekema** (VVD) benadrukt dat het zojuist door hem genoemde voor de VVD ook een argument was om tegen het voorstel van ITH te stemmen. Aan de andere kant vindt de VVD de € 2,9 mln. die het college nu wil aanwenden voor deze investeringen broodnodig. En daarnaast kent men de VVD als een partij die niet reservepotje op reservepotje wil stapelen. Er is op een gegeven moment in deze gemeenteraad een minimum reserve afgesproken van ca. 20% van de gemeentelijke begroting; inmiddels groeit dat maar door; de VVD heeft ook gezegd dat die reserve dan op een gegeven moment ook geïnvesteerd moet worden, immers, waar houdt het anders een keer op?

Mevrouw **De Groot** (GL) hoort de heer Stiekema herhalen dat hij graag een structurele lastenverlichting wil. Dat zegt de VVD altijd en wie wil dat ook niet? Iedereen wil meer te besteden hebben. Maar haar vraag is dan hoe de VVD dat zou willen realiseren. Er wordt nu een greep van € 3 mln. uit de reserves gedaan. Hoe wil de VVD die wens die zij steeds uitspreekt en die weliswaar heel leuk is om kiezers mee te winnen binnenkort, gaan realiseren? Wat gaat de VVD dan *laten* om dat voor elkaar te krijgen? De heer **Stiekema** (VVD) vindt dit een mooie gelegenheid om nog even aan te geven waarom de VVD dit zo belangrijk vindt. De VVD wil de lasten graag zo laag mogelijk houden omdat zij vindt dat de inwoners die keuze zelf wel kunnen maken in plaats van dat de gemeente die voor hen maakt. Inderdaad ziet de VVD die ruimte dit jaar ook nog niet, anders was zij wel met een voorstel gekomen om de lasten te verlagen. Maar de VVD ziet naar de komende jaren toe wel dat er een andere uitkering uit het rijk komt en zal inderdaad niet rusten voordat de balans in het lastenniveau hersteld is. Mevrouw **De Groot** (GL) hoort de heer Stiekema echter ook zeggen dat de reserves te groot zijn geworden en dat daaruit geïnvesteerd moet worden. Dat is enigszins tegengesteld aan het pleidooi om de lasten te verlichten. De heer **Stiekema** (VVD) zou dit, passend in dit fruitgebied, willen betitelen als het vergelijken van appels met peren. Mevrouw De Groot vergelijkt structureel geld met incidenteel geld en afgesproken is dat je geen structurele lasten met incidenteel geld kunt verlagen. De reserves zijn incidenteel geld. Mevrouw **De Groot** (GL) reageert dat de boekhoudkundige techniek achter het geld haar punt niet is. Haar vraag is hoe de heer Stiekema het verlichten van de lasten afweegt tegen de investeringen die hij ook noodzakelijk acht. De heer **Stiekema** (VVD) beaamt dat er incidentele investeringen nodig zijn, dat wordt nu ook met incidenteel geld gedaan. Maar zoals het er nu uitziet en de VVD ook vurig hoopt, zal van het structurele geld dat de gemeente straks uit het Gemeentefonds krijgt – waar positieve berichten over binnenkomen maar waarover natuurlijk pas zekerheid komt als er een nieuw kabinet is aangetreden – een structurele lastenverlichting ingeboekt kunnen worden.

De heer **Van den Berg** (SGP) hoort de heer Stiekema de investeringen die in de perspectiefnota worden voorgesteld steeds betitelen als incidenteel, maar leest in de toelichting dat het gaat om het geven van inhoud en vorm aan staand beleid waar vervolgens in zijn perceptie ook structurele effecten van worden verwacht. Bijvoorbeeld de investering van € 1,2 mln. in de

eigen organisatie – een investering van twee maal € 6 ton die dan ineens weer stopt – ziet volgens de SGP op structurele effecten, terwijl dat niet duidelijk is in wat voorligt. Met andere woorden, het *lijkt* wel te gaan om incidentele investeringen maar ze hebben volgens hem een structureel effect en het is maar de vraag of dat financieel verantwoord beleid is en of de VVD dat kan omarmen. De heer **Stiekema** (VVD) antwoordt dat tot vanmiddag, toen de raad een brief van het college kreeg over de ambtelijke fusie met Wijk bij Duurstede, het idee nog was dat de komende twee jaar moeten worden overbrugd maar dat er dan uit de fusie efficiencyvoordelen behaald zouden kunnen worden waar je die extra inzet van zou kunnen bekostigen. Voor het overbruggen van die twee jaar zijn de tweemaal € 6 ton nodig. Dit wordt na de berichtgeving over de fusie misschien anders, misschien wordt het dan structureler - dat weet hij niet. De heer **Van den Berg** (SGP) vindt het dan nog steeds de vraag of je na de berichtgeving van vanmiddag en de toelichting daarop vlak voor deze vergadering, zo met dit bedrag van meer dan € 1 mln. kunt omgaan; dat het plaatje er ineens anders uitziet maar dat je dit bedrag niettemin vanavond al even vast kunt gaan leggen. De SGP vraagt zich af of dat verantwoord is en steunt daarom ook motie 054-2017 waarin het college wordt opgeroepen om dat eerst allemaal goed uit te zoeken en ook een amendement dat aanstonds nog zal worden ingediend. De SGP zou het niet begrijpen als de VVD die niet zou steunen. De heer **Stiekema** (VVD) wil daar graag op reageren. De investering in de formatie die wordt voorgesteld is nodig om een aantal wettelijke taken te vervullen. Dat zijn taken die de gemeente gewoon te verrichten heeft. Als daar niet met dit incidentele geld in wordt voorzien, zal het met structureel geld moeten en hoort hij graag van de heer Van den Berg wat de SGP zou willen schrappen; waar de SGP dan € 1,2 mln. op zou willen bezuinigen om te zorgen dat deze taken alsnog worden uitgevoerd. De heer **Van den Berg** (SGP) heeft niet de indruk dat de € 1,2 mln. volledig nodig is voor het vervullen van wettelijke taken. De heer **Stiekema** (VVD) hoort dan graag van de wethouder dat dat anders zit.

De heer **Hofstee** (HA!) begrijpt dit punt niet helemaal. Hij constateert door de hele perspectiefnota heen dat er fte's worden aangenomen. Dat is niet incidenteel maar structureel. Hij concludeert dat er met incidenteel geld structureel op de organisatie wordt bijgeplust en ziet daar naar de toekomst toe nog geen onderbouwing voor. Hij vraagt zich af of dit niet een beetje voor de muziek uitlopen is. De heer **Stiekema** (VVD) zal het nogmaals proberen uit te leggen. Er wordt nu incidenteel geld ingezet om de komende 2 jaar – wat strookt met bestaande contractvormen in Nederland, dus dat zou in dit geval ook kunnen – mensen aan te nemen. Het idee was dat dit samen met Wijk bij Duurstede opgepakt zou kunnen worden. Dit zal naar hij aanneemt structureel worden, hij hoort de wethouder daar zo dadelijk graag over; maar voor nu worden al die fte's waar de heer Hofstee aan refereert met deze incidentele maatregel bekostigd om de wettelijke taken die nu op de gemeente afkomen, te kunnen vervullen.

Algemene Beschouwingen van het CDA

De heer **Visser** (CDA) constateert, wetend dat hij enigszins in herhaling vervalt, dat de laatste perspectiefnota uit deze collegeperiode voor deze raad in deze samenstelling voorligt. Met de begroting die hierop volgt, wordt weer een periode van 4 jaar afgesloten waarin enorm veel is gebeurd en veel is bereikt. Hij zal niet zo uitgebreid terugblikken als de heer Stiekema zojuist heeft gedaan, maar wil van zijn kant nog het een en ander benoemen. Het CDA vindt het uitermate plezierig dat er de afgelopen jaren veel nieuwe visies zijn opgesteld en dat de decentralisaties van het sociaal domein vorm hebben gekregen. De gemeente is geconfronteerd met een hele hoop vluchtelingen en statushouders en heeft voor hen een adequate opvang weten te regelen. Er zijn flinke stappen gezet richting een evenwichtiger woningaanbod in Houten. Het staat er nog niet allemaal, maar de gemeente is toch aardig bezig met het omkatten van bedrijfsgebouwen, het invullen van inbreidingslocaties et cetera. En Houten heeft het hoofd geboden aan de economische crisis in Nederland waarvan ook in Houten de effecten zeer merkbaar waren. Zoals gezegd zal hij de eindbalans nu nog niet opmaken, maar kan hij al wel concluderen dat het CDA tevreden is over het gevoerde beleid in de afgelopen jaren. Samen

met de inwoners van Houten is bereikt dat er met ingang van 2018 weer een structureel sluitende begroting is. Het resultaat zal in eerste instantie nog wat mager zijn – naar verwacht eerst zo'n € 50.000,-, maar dan € 300.000,-, en daarna € 750.000,- en € 900.000,- dus dan beginnen het pas echt leuke bedragen te worden. Toen men als gemeente jaren geleden begrip aan de inwoners vroeg voor een lastenverhoging om de crisis het hoofd te kunnen bieden, is dat vergezeld gegaan van de belofte dat de lasten ook weer zouden worden verlaagd zodra dat mogelijk is. Echter, ondanks het feit dat de crisis inmiddels achter de rug ligt is het moment nog niet daar dat de lasten voor de inwoners al structureel kunnen worden verlaagd. Kijkend naar genoemd meerjarenperspectief, kun je eigenlijk stellen dat pas vanaf 2020 er een bedrag staat dat zo'n structurele lastenverlaging mogelijk maakt. Maar de reserve Economische Crisis die de gemeente dankzij die lastenverhoging voor de burgers de afgelopen jaren heeft kunnen opbouwen, kan de gemeente al wel vast teruggeven aan haar inwoners. Het CDA is dan ook voorstander van dit voornemen zoals dat is aangekondigd bij de resultaatbestemming van 2016 die in de vorige raadsvergadering is besproken. Het moet wat het CDA betreft wel om een substantieel bedrag per huishouden gaan, want als het zo gering is dat men er individueel niets van merkt, acht het CDA het toch beter om het geld te besteden aan maatschappelijke doelen waar het wel tot merkbare effecten kan leiden. Als het neer zou komen op € 3,- per persoon, zet men wat het CDA betreft die € 1 à 2 ton in voor iets meer merkbaars voor de Houtense samenleving – maar hij verwacht dat het bedrag hoger zal zijn.

De heer **Van den Berg** (SGP) vraagt bij welke grens het CDA een bedrag per huishouden zou willen teruggeven in klinkende munt. De heer **Visser** (CDA) meent dat er is voorgesteld dat het tenminste € 200.000,- zou moeten zijn en dat is wat hem betreft ook wel een reële grens. Gedeeld op 20.000 huishoudens zou dat om een tientje per huishouden gaan. Dat vindt het CDA net die grens dat het merkbaar gaat worden. Maar zou het € 1 mln. worden, dan gaat het om een leuk bedrag van € 50,- per huishouden. De heer **Van den Berg** (SGP) vindt dit een helder standpunt maar moet opmerken dat dit reeds het voornemen is en ziet daarom niet helemaal de toegevoegde waarde om dat nog eens te benadrukken. De heer **Visser** (CDA) wijst erop dat hij zojuist heeft gespecificeerd dat als het om een bedrag onder de € 200.000,- gaat, er dan iets mee gedaan moet worden dat echt merkbaar is voor de Houtense samenleving.

De heer **Stiekema** (VVD) wou bijna vragen of daarvan dan een extra rondje op de grasmaaier gereden kan worden, maar erkent dat dat een flauwe opmerking zou zijn. Hij is blij met de toelichting van de heer Visser naar aanleiding van wat er vorige week werd gezegd. Hij had echt even de indruk dat er een ander voorstel werd gedaan, maar is blij dat het CDA dit ook in klinkende munt wil teruggeven aan de inwoners. Mevrouw **De Groot** (GL) vindt maar net hoe je dat interpreteert, want de heer Visser zegt wel degelijk dat als het minder is dan € 2 ton, dit geïnvesteerd mag worden in maatschappelijke doelen. Daar zou GroenLinks blij van worden, het aan het werk helpen van Houtenaren en armoedebestrijding zijn van die nuttige doelen. Op het gevaar af dat dit een flauwe vraag is moet ze opmerken dat € 10 per huishouden uitgaande van 4 personen per huishouden ongeveer neerkomt op, ouderwets gesproken, een rijksdaalder per inwoner oftewel die € 3 per inwoner die de heer Visser te weinig vond om terug te geven. Vindt het CDA inderdaad dat zo'n bedrag in klinkende munt naar de inwoners terug moet, of besteedt het CDA het dan liever aan maatschappelijke doelen? De heer **Visser** (CDA) antwoordt dat € 3,- een *slip of the tongue* was, alles wat hij zei bedoelde hij niet per inwoner maar per huishouden. Hij bedoelde dus eigenlijk te zeggen dat je € 3,- per inwoner niet in klinkende munt moet willen teruggeven en stelt dus voor om het geld anderszins in te zetten voor de Houtense samenleving als het onder de € 10,- per huishouden komt. De heer **Stiekema** antwoordend, stelt hij debatten in deze raad altijd zeer op prijs. Hij denkt dat ook de 28 andere raadsleden een wezenlijke bijdrage leveren aan het gemeentebestuur, het CDA luistert ook als er een debat wordt gevoerd en doet daar ook wat mee. Maar naar hij begrijpt vindt de heer **Stiekema** ook al dat dat bij het CDA tot voortschrijdend inzicht heeft geleid.

De heer **Visser** (CDA) hervat zijn betoog. De economische crisis heeft niet alleen tot een lastenverzwaring voor de inwoners geleid, maar heeft ook haar sporen nagelaten in de reservepositie van de gemeente. De bekleemde reserves - de spaarpotten waar het CDA niet te gemakkelijk een beroep op wil doen - zijn in de afgelopen zeven jaar fors teruggelopen. Daar zijn goede dingen mee gebeurd, en zo'n spaarpot is er ook voor de moeilijke tijden waarin je terecht kunt komen, dus daar is terecht gebruik van gemaakt. Maar daarin is de bodem, dat wil zeggen wat men als raad daarin het minimum vindt, nu wel bereikt - tenminste, als de raad akkoord gaat met de voorstellen die in deze perspectiefnota worden gedaan. Het CDA herkent het belang van de meeste zaken waarvoor nu onttrekkingen aan de bekleemde reserves worden voorgesteld. Maar het CDA heeft zeker nog moeite - zoals de heer Zandbergen sr. terecht memoreerde, want inderdaad heeft het CDA dat afgelopen week ook gezegd - met de oormerking van € 750.000,- om kansen te benutten voor de mobiliteit op het Eiland van Schalkwijk. Het CDA heeft in het rondetafelgesprek echter ook gehoord dat de discussie over de mobiliteit nog gevoerd moet worden dit najaar. Daarmee komt hij tevens op alle overige voorgestelde onttrekkingen aan de bekleemde reserves. Hij zou het een goede zaak vinden als men als raad serieus meegenomen wordt in de besteding van die onttrekkingen. Het CDA gaat wel akkoord met het feit dat het nu in die fondsen wordt gezet, maar als het gaat om de besteding van die fondsen - en zoals gezegd zeker de besteding van € 750.000,- voor mogelijke kansen op het Eiland van Schalkwijk, maar ook de besteding van 2 × € 600.000,- voor de organisatieontwikkeling - bepleit het CDA een serieuze discussie in deze raad over de noodzaak ervan zeker ook gelet op het nu al hoorbare onbegrip bij bepaalde partijen of dit wel nodig is. Op dit moment gaan de voorstellen nog niet verder dan het in potjes stoppen van deze bedragen om ze te kunnen gaan gebruiken. Dat acht het CDA ook verstandig, maar men moet die besteding nog goed met elkaar bespreken en ook heel goed aan de burgers gaan uitleggen. Ook de burgers moeten snappen waarom de gemeente deze € 3 mln. denkt nodig te hebben en wil onttrekken aan de bekleemde reserves. Overigens is de berichtgeving van vanavond over het fusietraject met Wijk bij Duurstede wat dat betreft natuurlijk best een bittere pil. Het CDA snapte het voorstel om 2 maal € 6 ton te investeren in de hoop dat daarna een stap verder te zetten zou zijn met Wijk bij Duurstede heel goed. Maar nu er een stap terug wordt gezet op dat punt, zou zijn pleidooi richting het college zijn om voorzichtig te zijn met het besteden van die 2 maal € 600.000,-. Mocht er zicht op zijn dat er na 2019 niet nogmaals € 600.000,- beschikbaar is, dan zal men zich wellicht bij de besteding in 2019 al moeten afvragen of men er dat bedrag nog voor uit wil trekken. Het CDA is er dus voorstander van om dit geld te alloceren en in 2018 in de pot te stoppen, maar wil ook met de hele raad kijken wat wijsheid is inzake de besteding daarvan. Over het geheel genomen kan het CDA zich vinden in deze perspectiefnota. Namens zijn fractie wil hij het college graag complimenteren met het verzette werk, hetgeen ook geldt voor de ambtenaren. Het CDA ziet de uitwerking van deze perspectiefnota tot de laatste begroting van dit college en deze raadsperiode met vertrouwen tegemoet.

Algemene Beschouwingen van de PvdA

Mevrouw **Dubbink** (PvdA) zal evenals de vorige sprekers kort terugblikken omdat het inderdaad de laatste keer is dat men in deze raadsperiode een perspectiefnota vaststelt en daarmee ook de grote lijnen voor 2018 en accenten in de Begroting 2018. Een paar van de bereikte zaken die nog niet genoemd zijn en waar de PvdA heel trots op is, zijn het Wmo beleidskader, de Woonvisie die de PvdA zo belangrijk vindt en de visie op communicatie. Maar nog trotser is de PvdA op de inwoners van Houten die de afgelopen jaren volop initiatief hebben betoond, waardoor de samenleving van Houten nu tal van nieuwe voorzieningen kent waardoor Houten steeds socialer en dus mooier wordt. Ze doelt daarmee op zorgondernemers zoals de Axelhof, het logeershuis aan het Lunet aan de Snel, het Wereldhuis, de Technieklab, de lunchroom Deksel's Lekker en ga zo maar door. De bijdrage van de gemeente, van het college, de raad, de ambtelijke organisatie en van professionals als onder meer Van Houten & Co is dat men daar in Houten voor openstaat en dat men als gemeente deze initiatieven ook de ruimte biedt. De PvdA hoopt ook dat deze stroom van initiatieven zich ook in 2018 zal

doorzetten. Vooruitlopend op haar slotsom kan zij al aangeven dat de fractie van de PvdA zich uitstekend kan vinden in de Perspectiefnota 2018. De plannen liggen in lijn met het beleidsprogramma dat men samen voor deze bestuursperiode heeft opgesteld. De uitvoering ligt zowel inhoudelijk als financieel op koers. Wel heeft zij bij deze overigens lekker leesbare en dunne perspectiefnota waarin alles direct duidelijk is, nog de kanttekening dat de fractie toch af en toe nog een achtbaangevoel had: het gevoel dat je van de ene kant naar de andere wordt geslingerd en op en neer gaat. Dat had de PvdA bijvoorbeeld bij het feit dat er enerzijds te lezen is dat de gemeente er rooskleurig voorstaat, maar dat 2018 anderzijds een mager jaar is; dat er geen geld is voor grote nieuwe plannen, maar dat men toch € 3 mln. investeert. Pas als je uit die achtbaan stapt en naar het totaal kijkt, snap je dat het erbij hoort. Er is de afgelopen jaren nogal wat in gang gezet en men staat nu voor de uitvoering van veel van het beleid aan de lat. Met name de ruimtelijke agenda zoals de Omgevingsvisie Kromme Rijn en de Structuurvisie Eiland van Schalkwijk hakken er best in. Telt men daar de bedrijfsvoeringskosten nog bij op en een aantal wettelijke verplichtingen, dan zit je aan een flink bedrag. De PvdA snapt dat dat schuurt, wellicht is voor 2018 voor veel inwoners van Houten niet zichtbaar waar de gemeente haar geld aan uitgeeft; de PvdA doet dan ook een beroep op het college om dat in 2018 zichtbaar te maken. Het CDA drong daar ook al op aan. De PvdA denkt dat het nieuwe Houtense mediacentrum, wat de PvdA van harte ondersteunt, daarin ook een mooie rol kan vervullen: transparant zijn en zorgen dat de inwoners snappen waar het geld blijft - wat niet hetzelfde is als het ermee eens zijn waar het geld naartoe gaat - draagt in de ogen van de PvdA enorm bij aan draagvlak voor de lokale democratie. De fractie wil nog een paar accenten leggen in de plannen voor 2018. De PvdA wil om te beginnen aandacht vragen voor de jeugdzorg. De vraag naar jeugdzorg is sinds 2015 met 14% toegenomen in Houten, terwijl de bijdrage vanuit het Rijk sinds 2016 met 7% is afgenomen. Dat is een scenario van een bus richting een ravijn. In de perspectiefnota worden gelukkig financiële maatregelen aangekondigd, want het gaat qua kosten al gauw om meer dan € 1 mln. in de min, als men niet oppast. Maar achter die cijfers staan ook gezinnen: ouders en kinderen die in nood zijn. De gemeente mag hen en de hulpverleners niet in de kou laten staan omdat het Rijk zijn rekenmodel nog niet heeft uitgedokterd. De PvdA wil daarom graag een toezegging van de wethouder dat hij ook maatregelen neemt die borgen dat gezinnen, ouders en kinderen die een beroep doen op jeugdzorg, deze ook daadwerkelijk geleverd krijgen - want Houten is als gemeente verantwoordelijk. Een ander punt waar de PvdA graag aandacht voor vraagt is het speciaal onderwijs, dat er overigens net als bij de vorige perspectiefnota wat schraal af komt. Speciaal onderwijs op een gewone school: dat was het doel aan het begin van deze bestuursperiode, maar helaas is daarmee in Houten vier jaar na dato nog niet echt een begin gemaakt, zo lijkt het. Er is geen echte afname te zien van het aantal plaatsingen op scholen voor speciaal onderwijs. Ook in deze perspectiefnota staat weer dat de gemeente in overleg gaat met de regio inzake een gezamenlijk onderwijs-zorgarrangement. Dat is allemaal prima, maar dit mag in het laatste jaar van deze raadsperiode wel een slag concreter wat de PvdA betreft. Ook de wethouder gaf in het rondetafelgesprek al aan dat het wat hem betreft te langzaam gaat. De PvdA wil daarom graag dat de wethouder de raad informeert over waarom dit in Houten niet van de grond komt, welke ambities het college in dezen samen met het onderwijsveld heeft voor 2018 en hoe men als gemeentebestuur dit nog op de rit kan krijgen. De PvdA biedt daarvoor ook samen met de ChristenUnie een motie aan om die oproep nog eens te onderstrepen.

Motie 055-2017 luidt als volgt:

Raadsvoorstelnr.: 2017-060

Onderwerp: Perspectiefnota 2018, inzake passend onderwijs

De raad van de gemeente Houten in de vergadering bijeen op 4 juli 2017;

gelezen het raadsvoorstel perspectiefnota 2018;

overwegende dat:

- *in de afgelopen drie jaar leraren, scholen, schoolbesturen en samenwerkingsverbanden zich in de regio Lekstroom hebben ingezet om passend onderwijs vorm te geven en ieder kind een passende plek in het onderwijs te bieden;*
- *de resultaten zoals verwacht bij de invoering van passend onderwijs in Houten niet of onvoldoende zijn behaald;*
- *in de raad (nog) niet gedeeld is hoe het komt dat de resultaten in Houten uitblijven; welke ambities in Houten realistisch zijn en welke maatregelen genomen kunnen worden al dan niet in Lekstroom verband;*

roept het college van B&W op

- *om in gesprek te gaan met het onderwijsveld over de ambities voor het passend onderwijs in 2018 voor de gemeente Houten (in samenhang met de regionale ambities) en daarover de raad te informeren in het 4e kwartaal 2017;*

en gaat over tot de orde van de dag.

Ondertekend door Anneke Dubbink (PvdA) en Jana Smith-Visser (ChristenUnie).

Mevrouw **Dubbink** (PvdA) vervolgt haar betoog. Ook de PvdA vindt dat in 2018 het vergroten van het aantal betaalbare woningen hoog op de agenda moet blijven staan. Het aantal locaties waar nog gebouwd kan worden wordt steeds overzichtelijker, maar dat is in dit geval geen positief punt. De PvdA zal zich dan ook keer op keer inspannen om voor elke locatie de mogelijkheden te verkennen om daar betaalbare woningen te bouwen, om zo ook mensen met een krappe beurs aan een woning te kunnen helpen. De PvdA kijkt ook reikhalzend uit naar de verkenning die uitgevoerd gaat worden om op onorthodoxe plekken te bouwen of maatregelen te nemen die tot verdere versterking van het aanbod leiden. De huidige wachttijden - D66 noemde dat volgens haar ook al - vindt de PvdA ook onacceptabel. De fractie verzoekt de wethouder om ook in regionaal verband alles in het werk te stellen om de woningvoorraad te vergroten. Ondanks dat het deze week nog uitgebreid aan de orde komt wil de PvdA het nieuwe armoedebeleid bij deze perspectiefnota niet onbenoemd laten. Daarmee zet men als gemeente een nieuwe koers in, en een andere kijk op armoede is ook nodig. Opgroeien in een crisisongeving levert stress voor alle gezinsleden, ouders en kinderen. Stress verandert gedrag en leidt er soms toe dat je verkeerde keuzes maakt met geld. Deze bewustwording van de impact van stress is niet alleen gericht op mensen in een armoedesituatie, maar zeker ook op mensen in hun omgeving zoals leerkrachten, professionals in het welzijn, werkgevers, vrijwilligers, de kerken en noem maar op. De PvdA wil alvast onderstrepen dat als men deze neerwaartse spiraal wil doorbreken, het beleid gericht moet zijn op vroegsignalering. De PvdA komt daar a.s. donderdag natuurlijk nog uitgebreid op terug. Afrondend, realiseert de PvdA zich dat men als gemeente altijd meer ambities heeft dan de portemonnee aankan. Dan ben je als gemeente genoodzaakt een goede balans te vinden tussen stabiliteit en creativiteit. Het op orde hebben van je eigen financiële huis – wat de coalitie nu gaat lukken – geeft je als gemeente vrijheid. Met die vrijheid bedient men, zo denkt de PvdA, de inwoners het beste, elke politieke partij in deze raad vanuit haar eigen ambitie. De PvdA blijft inzetten op het vertrouwen en optimisme dat iedereen kan werken aan zijn eigen toekomst, met elkaar en voor elkaar. Daarin zit naar het idee van de PvdA je gezamenlijke kracht als gemeente; zoals een Afrikaans spreekwoord ook zegt: 'Alleen kun je sneller, maar samen kom je verder'. De PvdA wenst raad en college veel succes bij de uitwerking van deze perspectiefnota.

De heer **Van den Berg** (SGP) vraagt wat mevrouw Dubbink bedoelt met bouwen op 'onorthodoxe plekken'. Mevrouw **Dubbink** (PvdA) denkt daarbij bijv. aan de Hoge Schaft. Van dat soort plekken mogen er wat de PvdA betreft meer komen. Maar bij het programma Ruimte is ook besloten over een verkenning van plekken buiten de Rondweg, terwijl bouwen buiten de Rondweg tot nu toe min of meer taboe was. Daar gaat de verkenning nu over en is een start

mee gemaakt. Zij is ook wel oprecht nieuwsgierig waar je op uit komt als je creatief kijkt. De Hoge Schaft was een prachtig voorbeeld van deze redelijk onorthodoxe wijze van kijken.

Algemene Beschouwingen van GroenLinks

Mevrouw **De Groot** (GL) heeft er begrip voor dat het opstellen van een perspectiefnota vlak voor het verkiezingsjaar een lastige opgave kan zijn. Dit college zit nog driekwart jaar in het zadel en kan nog grote ambities neerzetten, maar ze misschien niet meer zelf uitvoeren. De hoofdlijn in deze nota lijkt passen op de winkel, maar dat is niet per se negatief want goed op de winkel passen is nog best moeilijk. GroenLinks ziet een ambitie op duurzame energie en een aantal verplichte investeringen maar had, nu het financieel weer iets beter gaat, graag een knelpuntenlijst gezien van posten waar flink op is bezuinigd de afgelopen jaren, vergezeld van een keuzelijst om dienaangaande eventueel reparaties uit te voeren. Ze benoemt een aantal punten uit de perspectiefnota waar GroenLinks vragen bij heeft. Er wordt geïnvesteerd in noodzakelijke kosten voor personeel dat o.a. nodig is om aan wettelijke verplichtingen te voldoen. In het rondetafelgesprek is de vraag gesteld in hoeverre die grote investering in personeel een eenmalige impuls is. In het antwoord werd natuurlijk verwezen naar het feit dat de ambtelijke fusie met Wijk bij Duurstede van de baan is. GroenLinks vindt het lastig dat het college voorstelt om tijd te kopen om structureel middelen te vinden. Het was misschien wat kort dag om dit te onderbouwen, maar GroenLinks vindt dit een magere onderbouwing. Graag hoort zij de reactie van de wethouder op het amendement dat straks nog ingediend zal worden met de oproep om eerst eens te komen met een betere onderbouwing, bijvoorbeeld bij de begroting, zodat men dit als raad kan goedkeuren. Ze mist informatie over de verwachte ontwikkelingen en een indicatie van de kwetsbaarheden. Een wat magere onderbouwing ziet GroenLinks helaas ook bij de investering van maar liefst € 1.000.000,- in de mobiliteitsvisie voor het Eiland van Schalkwijk. Op een eerdere vraag van de fractie waar dit geld naartoe gaat, werd verwezen naar de uitleg op de bijpraatavond. Dat klopt, maar de raad en de overige inwoners van Houten hebben recht op een heldere perspectiefnota waarin zij kunnen terugvinden waar het geld naartoe gaat. Dit staat er nu gewoon niet in. Graag hoort ze van de wethouder waarom dit niet onderbouwd is. Als derde punt komt zij op het onderdeel duurzaamheid. Bij GroenLinks was er ongeduld over de resultaten daarmee de afgelopen jaren. Pas nu komt het college tot het inzicht van het nut van een roadmap, terwijl die er eigenlijk al die tijd al is. Pas nu komt de mededeling dat de energietransitie sneller dient te verlopen en dat er een klimaatplan moet komen. Dat is fantastisch, maar waarom nu pas? Pas nu komt er een flinke verduurzaming van gemeentelijke gebouwen, bijv. van het zwembad. Dat is prachtig, maar GroenLinks heeft daar een paar jaar geleden al om gevraagd; toen werd gezegd dat dit heel snel terugverdiend zou moeten kunnen worden; nu echter, kan het wel. GroenLinks heeft vorig jaar bij het duurzaamheidsplan om een vertaling naar een actieplan gevraagd. Dat is er nog steeds niet. GroenLinks is natuurlijk heel erg blij dat het college het licht heeft gezien inzake groen, maar vind dit wel wat laat. Nog geen enkele spreker heeft gerefereerd aan de toekomstvisie. Daarover is een rapportage aangeleverd bij deze perspectiefnota die de fractie van GroenLinks eigenlijk onvoldoende vindt. Als je als raad een visie vaststelt, is het ook van belang hoe je die visie vertaalt naar beleid; je denkt vooruit en gaat je visie dan concretiseren tot concrete acties. In de rapportage echter staat iets in de trant van "Dit zijn de beleidsstukken die we gemaakt hebben" met daaronder een zinnetje "en die voldoen aan de toekomstvisie" – en verder helemaal niets. Wat GroenLinks betreft mag dit huiswerk over. De fractie wil graag van de wethouder vernemen waarom er bij dit juist dit heel belangrijke punt, namelijk dat de visie zo goed vertaald zou zijn in concreet beleid, een toelichting ontbreekt. Tot slot – ook al eerder in dit debat even genoemd - was ook GroenLinks verbaasd toen zij de grote greep in de spaarpot zag. De afgelopen tijd is er vanuit de oppositie regelmatig gevraagd om relatief kleine uitgaven, bijvoorbeeld voor de vogelopvang – wat eigenlijk nergens over ging; of de impuls voor de bibliotheek, waar de oppositie regelmatig om heeft gevraagd. Alle inbreng vanuit de oppositie om problemen op te lossen waar eigenlijk helemaal niet zoveel geld voor nodig was, werd afgehouden. Nu echter, is te zien dat de reserves flink worden aangesproken

en komen er ineens miljoenen investeringen boven tafel. GroenLinks zou zeker binnen die miljoenen die paar duizend euro hebben gereserveerd voor de eerder ingebrachte ideeën vanuit de oppositie inzake zwembad, de bieb en de vogelopvang. Ze mist een motivatie van de wethouder waarom hij deze problemen niet alsnog heeft opgelost. Afrondend ziet GroenLinks in deze perspectiefnota een vrij behoudend en op punten wat matig onderbouwd document. GroenLinks denkt dat het voor de burger nog best lastig te begrijpen zal zijn wat nu precies de plannen zijn en vooral waarom deze keuzes worden gemaakt. Het geheel is wat dat betreft ook communicatief onvoldoende transparant, dit is wat GroenLinks betreft toch een gemiste kans. De plannen hadden beter gepresenteerd en onderbouwd kunnen worden. GroenLinks hoopt dat het volgende college dit volgend jaar toch wat beter doet.

De heer **Van Vliet** (D66) hoort mevrouw De Groot aan de ene kant bepleiten om pas op de plaats te maken met het steken van geld in de personele organisatie, maar een paar minuten later ook verzuchten dat e.e.a. lang niet snel genoeg gaat en waarom het niet sneller kan. Zelf ziet hij daar een duidelijk verband tussen. De investering in personeel met impuls gelden levert een duidelijke versnelling op. Het is van tweeën één: ofwel GroenLinks komt niet met die motie om pas op de plaats te maken met de voorgenomen personele gelden, of GroenLinks accepteert dat het realisatietempo van de ambities laag is. Hij vraagt een toelichting op de inconsistentie die hij hierbij ziet. Mevrouw **De Groot** (GL) ligt het graag even toe, ze kan de heer Van Vliet haar tekst doen toekomen want ze heeft dit niet gezegd. Ze heeft over de personeelskosten gezegd dat zij die niet goed onderbouwd vindt. Dat wil niet zeggen dat ze deze investering in personeel totale onzin vindt of dat deze kosten niet gemaakt zouden mogen worden. Maar er moet vanavond wel over grote bedragen besloten worden. Vanuit haar verantwoordelijkheid als raadslid wil ze die keuze maken op basis van een goed onderbouwd plan, en die onderbouwing vindt ze op dit moment niet voldoende. Er staat niet duidelijk in de perspectiefnota welke ontwikkeling verwacht wordt, waar dan die kwetsbaarheid zit, waarom al die investeringen nodig zijn. Dat er iemand voor de privacy moet worden aangenomen omdat dit wettelijk verplicht is, is prima, maar van heel veel andere nieuwe fte's in de nota vindt ze niet duidelijk in hoeverre die de organisatie minder kwetsbaar zouden maken. Dit is de zoveelste keer op rij dat men als raad een toch flinke investering in de organisatie moet goedkeuren, terwijl daar een aantal jaren geleden flink op bezuinigd is. Wat voorligt lijkt een beetje op een reparatie van de effecten daarvan; dat is prima, maar moet beter worden onderbouwd. De heer **Van Vliet** (D66) ziet niettemin dat mevrouw De Groot bij bijv. duurzaamheidsbeleid veel meer tempo gemaakt had willen zien worden. De impuls gelden zijn toegekend, dat tempo wordt gemaakt: daar zit toch een verband tussen? Mevrouw De Groot moet toch ook zien wat het effect is van die impuls gelden op beleid wat zij zelf ook een warm hart toedraagt? Ze benoemt wel de negatieve effecten, maar heeft voor de positieve effecten onderzoek nodig en wil zelfs nog extern onderzoek laten doen, tenminste: als GroenLinks het amendement dat aanstonds nog wordt ingediend en dat om extern onderzoek vraagt, mede heeft ondertekend. Mevrouw **De Groot** (GL) verduidelijkt dat de heer Zandbergen sr. bij motie om extern onderzoek vraagt maar dat het amendement van ChristenUnie en GroenLinks daar niet om vraagt.

De heer **Visser** (CDA) beluistert bij mevrouw De Groot hetzelfde als wat hij zelf inbracht, namelijk dat zij moeite heeft om te begrijpen waar de genoemde bedragen voor vrijgemaakt worden. Hij vraagt of zij zich wel kan vinden in de gedachte dat men als raad straks bij de begroting een betere onderbouwing van het college verlangt om te kunnen begrijpen hoe die € 6 ton besteed gaat worden. Mevrouw **De Groot** (GL) heeft nogal eens het gevoel dat het balletje zo rolt dat als men nu bij de perspectiefnota al uitgaven goedkeurt, er straks bij de begroting zal worden gezegd dat daar nu eenmaal al toe besloten was bij de perspectiefnota. Vanavond wordt de raad gevraagd deze gelden te alloceren. Zij vindt dat daar een betere onderbouwing bij moet worden geleverd. Die is wellicht ook prima te leveren, die kennis zit in de hoofden, maar ze vindt het jammer dat het niet in de perspectiefnota is opgeschreven. Als haar die kennis geleverd wordt, kan ze er misschien prima mee leven. De heer **Van den Berg** (SGP)

deelt wat mevrouw De Groot zei over hoe het balletje vaak rolt. Je moet de onderbouwing eerst duidelijk hebben voordat je daar een afweging over kunt maken. Zijn vraag aan mevrouw De Groot is of zij gelet op haar kritische opmerkingen over het geheel die bij elkaar opgeteld niet niks zijn, ook overweegt om de hele perspectiefnota af te stemmen. Mevrouw **De Groot** (GL) beaamt dat zij vindt dat een aantal punten in de perspectiefnota beter hadden gekund qua onderbouwing. Of GroenLinks de hele perspectiefnota gaat wegstemmen laat ze nog even in het midden. Ze laat zich graag overtuigen door de antwoorden van de wethouders op haar vragen en die van collega's.

De heer **Visser** (CDA) denkt in reactie op de heer Van den Berg dat het college nog aan zet is. Wellicht luistert het college naar de raad en komen de wethouders zo meteen inderdaad met een toezegging dat ze een goede onderbouwing gaan leveren en zonder dat, dit geld niet gaan uitgeven. De heer **Van den Berg** (SGP) vindt dat men als raad dan eigenlijk ook nog zou moeten wachten met de besluitvorming over deze grote bedragen. Als je daar vanavond ja tegen zegt, heb je altijd feitelijk al ingestemd met deze bedragen en zit je daar ook aan vast. Dan wacht hij liever nog even met het instemmen met de hele perspectiefnota, en waarom doet men dat als raad eigenlijk ook niet? Waarom wacht men niet nog anderhalve maand? – zo oppert hij. De heer **Visser** (CDA) vindt wachten niet opportuun omdat men als raad graag richting wil geven aan de organisatie om de begroting te kunnen gaan voorbereiden. Ook is het niet de eerste keer dat men een reserve uiteindelijk weer opheft. Er is vanavond uitgebreid gesproken over het opheffen van de reserve Economische Crisis, en tijdens de jaarrekening is er nog gesproken over een reservering van € 1 mln. voor Linieland die men als raad ook niet meer nodig vindt om aan te houden. Het is helemaal niet gek om geld in een potje te stoppen maar uiteindelijk ook te kijken of dat nog nodig is en het dan eventueel terug te laten vloeien.

Mevrouw **Dubbink** (PvdA) wil nog aangeven het belangrijk te vinden om niet alles op elkaar te plakken. De perspectiefnota geeft richting; dat krijgt uiteindelijk zijn beslag in de begroting; maar er zijn ook nog vragen rondom bestedingen. Dat zijn drie stappen die je als raad uit elkaar moet houden en niet moet opstapelen omdat het je misschien politiek het beste uitkomt.

Algemene Beschouwingen van Houten Anders!

De heer **Hofstee** (HA!) had graag wat meer visie in deze nota gezien, ook al is een nota geen visie. Houten Anders! is teleurgesteld over deze perspectiefnota. Inhoudelijk worden zaken niet of onvoldoende onderbouwd. Er wordt wel verwezen naar een uitgebreide onderbouwing bij de begroting straks, maar dan zijn de bedragen al vastgelegd in de perspectiefnota; het gevoel van het kastje en de muur is hier levensgroot aanwezig. Er is weinig tot geen ruimte om de doelen van het college voor 2018 goed te bespreken. De doelen zijn nog zeer abstract of worden vooral in termen van benodigde fte's beschreven. Op veel plekken staat “we gaan dit” en “we gaan dat”, maar waar men als college en raad voor wil gaan blijft weinig concreet; een inventiviteitsarm laatste jaar van dit zo ambitievol gestart college. Welke doelen gaan nu uitgewerkt worden in de Begroting 2018? Wat wordt er beoogd met de vrijgemaakte extra middelen en vrij besteedbare middelen? Er worden middelen vrijgespeeld zodanig dat de grens die de raad heeft gesteld aan de bekleemde reserves in 2018 in zicht komt. Dit brengt hem op het volgende punt: in het beleidsakkoord 2014-2018 staan heel duidelijk de spelregels verwoord waaraan voldaan moet worden om onttrekkingen aan de bekleemde reserves te mogen plegen. Daar voldoet de nu voorgestelde onttrekking volgens hem helemaal niet aan. Deze wordt ingezet voor niet in de criteria genoemde doelen. Hier wordt behoorlijk creatief, maar wat Houten Anders! betreft eigenlijk onacceptabel mee omgegaan. De inzet van twee jaar achter elkaar € 6 ton voor de organisatieontwikkeling heeft bij de fractie grote vraagtekens opgeroepen. De bezuinigingsdoelstelling op het ambtenarenapparaat is gehaald – chapeau voor alle medewerkers die daarbij een geweldige inzet hebben getoond – maar er gaat nu direct daarna 2 jaar achter elkaar € 6 ton en het jaar daarvoor ook nog € 7,5 ton besteed worden aan datzelfde apparaat; daarmee worden de eerdere bezuinigingen toch gewoon teruggedraaid,

zeker ook nu bekend is geworden dat de samenwerking met Wijk bij Duurstede mislukt is? Er wordt geld vrijgemaakt om de organisatie in de lucht te houden maar dat zijn gewoon structurele kosten en die moet je niet uit de bekleemde reserves financieren.

De heer **Van Vliet** (D66) vindt dat de heer Hofstee met zijn afwijzing om de bekleemde reserve voor structurele doelen in te zetten, sterke bewoordingen kiest. Hij vraagt of dit volgens Houten Anders de consequentie moet hebben dat er mensen naar huis worden gestuurd omdat er geen geld is om hen te bekostigen, of dat men als gemeente maar € 7,5 ton moet bezuinigen of ombuigen op andere zaken. Welke keuze maakt Houten Anders! daarin? – zo vraagt hij. De heer **Hofstee** (HA!) antwoordt dat dat niet aan hem is. Net als sommige vorige sprekers aangaven, wil hij zich niet als wethouder gaan gedragen; hij ziet voor zichzelf op dat punt ook geen geschikte rol weggelegd. Hij constateert alleen dat er nu niet volgens de daarover afgesproken regels geld aan de bekleemde reserves onttrokken wordt, en vindt dat niet juist. De heer **Van Vliet** (D66) merkt op dat de heer Hofstee het doen van investeringen uit de bekleemde reserves wel als creatief betiteld heeft. De bedoeling hiermee is ook om het apparaat te laten draaien. In situaties dat daarvoor geen geld was, is er op die manier toch geld gevonden om dat te doen. De heer Hofstee vindt dat niet volgens de regels, maar als je die regels strikt toepast moet je de keus maken om ofwel de mensen die daarvoor vorig jaar zijn ingehuurd naar huis te sturen, ofwel ergens anders in de begroting € 7,5 ton te vinden. Hij vraagt welke keuze de heer Hofstee daarin maakt, want Houten Anders! stelt wel mede de kaders hier. De heer **Hofstee** (HA!) meent dat men die kaders samen gesteld heeft. Als men dan moet constateren dat er buiten die kaders is begroot, hoeft men dat toch niet als raad op te lossen? De raad heeft daarin geen fout gemaakt en hoeft dat dus ook niet op te lossen. De heer **Van Vliet** (D66) zet op een rij dat er vorig jaar een begroting is vastgesteld waarin impulsmiddelen zijn toegekend. Daar zijn ook mensen op aangenomen. Er wordt nu voorgesteld om de impuls gelden nog een tijdje door te trekken. De heer Hofstee kan dat dan betitelen als niet volgens de regels werken, maar men heeft met elkaar wel iets in gang gezet dat volgens HA! kennelijk stopgezet moet worden. Zijn vraag is daarom welke keuze men moet maken: mensen naar huis sturen, of € 7,5 ton ombuigen. De heer **Hofstee** (HA!) is het niet met de heer Van Vliet eens dat hij die keus moet maken. De **voorzitter** vindt verder debat hierover dan niet zinvol. De heer **Van den Berg** (SGP) wil, ook richting de heer Van Vliet, hierover kwijt dat dit volgens hem precies het probleem aantoont. Die € 750.000,- was incidenteel maar wat ziet men nu? Dat moet plotseling structureel worden of incidenteel meerdere jaren – het is maar hoe je het noemt. Hoe krijgt men als raad de garantie dat wat men hierover vanavond besluit, zich de volgende keer niet gewoon herhaalt? Volgens hem is dat precies het probleem. De heer **Stiekema** (VVD) ziet dat toch anders. Er zijn bezuinigingen geweest. Die zijn volgens hem zeer succesvol geweest. Vervolgens zijn er nieuwe taken op de gemeente afgekomen, en voor die nieuwe taken zoekt men nu fondsen. Het is dus onzin om te stellen dat hiermee bezuinigingen uit het verleden gerepareerd worden; het zijn gewoon nieuwe taken die bovenop het bestaande takenpakket komen en waar nieuw geld voor nodig is. De heer **Hofstee** (HA!) vindt dat absoluut niet aan de orde. Niet alle, maar toch de meeste taken die de gemeente naar zich toe krijgt worden meegefinancierd. De heer **Van der Meij** (ITH) merkt op dat structurele kosten gewoon uit de structurele begrotingen verdiend moeten worden. Op de structurele begroting is geld overgehouden. Hij snapt daarom niet waarom dit met incidenteel geld gefinancierd moet worden. De heer **Hofstee** (HA!) is dat helemaal met de heer Van der Meij eens.

De heer **Hofstee** (HA!) vervolgt zijn betoog. Een belangrijk punt voor Houten Anders! is dat in deze nota extra middelen in fondsen en bestemmingsreserves worden gestopt. De komende jaren zal de gemeente verschillende ambities vanuit deze middelen bekostigen. Deze vorm van financiering kan positief zijn, maar het is geld dat niet goed geormerkt is en een goede discussie over welke doelen men met deze potjes gaat bereiken wordt daardoor te weinig, of niet gevoerd - zoals de heer Visser in vergelijkbare bewoordingen heeft gezegd. Wellicht moet men als raad jaarlijks stil gaan staan bij deze reserveringen en onderbouwd met feiten en re-

sultaten besluiten of ze nog aangehouden moeten worden. Onderbouwing is gewoon heel belangrijk. De huidige perspectiefnota maakt gewoon niet goed duidelijk waarom dit soort investeringen gedaan moeten worden: investeringen in heel veel fte's, maar waarom? Houten Anders! heeft kortom meer vragen dan antwoorden, en de mededelingen over Wijk bij Duurstede roepen alleen nog maar meer vragen op. Daarom kan Houten Anders! in afwachting van de beantwoording wethouder, nog niet instemmen met beslispunt 1 van deze perspectiefnota.

Algemene Beschouwingen van de ChristenUnie

Mevrouw **Smith** (CU) ziet in deze laatste perspectiefnota van deze raadsperiode een stuk waarin vooruitgekeken wordt naar het komende jaar en een stuk met nieuwe en oude ambities. Maar ook een stuk dat vragen blijkt op te roepen: waarom worden ambities op deze wijze ingevuld? En zijn het wel ambities te noemen? Ze benoemt eerst een drietal thema's die de ChristenUnie belangrijk vindt, alvorens hier op terug te komen. 1. Duurzaamheid: bij deze nota zit ook een bijlage voortgang Proeftuin Houten. Daarin is terug te lezen wat er zoal op het gebied van duurzaamheid gedaan is. Dat is prima en iets om vooral mee door te gaan. De ChristenUnie wil graag de vaart erin houden, zoveel mogelijk doelstellingen voor 2018 halen. Maar ze vraagt zich wel een beetje af waarom er dan weer een klimaatop gehouden moet worden. Het is aan de ene kant prima om wederom met inwoners te gaan kijken wat men kan bereiken; dat heeft bijv. ook de Proeftuin Houten gebracht. Maar werkt nog weer zo'n top op dit moment niet juist heel vertragend? De ChristenUnie vraagt zich af wat de € 50.000,- die dit moet kosten concreet gaat opleveren. Wekt dit niet ook allerlei verwachtingen bij inwoners die je vervolgens ook weer moet waarmaken? Naar haar indruk gaat dit vertraging opleveren, het is wederom een plan, maar dan heb je nog geen duurzaamheid, terwijl men daar als gemeente nu zo'n haast mee heeft. Ze hoort graag hoe de wethouder dit ziet. 2. Participatie van statushouders. Men is goed op dreef, de fractie ziet hier echt ontwikkeling, ook samenwerking tussen Van Houten & Co, WIL en vele andere partijen, waardoor statushouders zicht hebben gekregen op studie, werk, vrijwilligerswerk. De fractie wil het college echt aanmoedigen om dit vast te houden. De ChristenUnie heeft hier vorig jaar ook aandacht voor gevraagd, maar ziet tegelijkertijd dat de middelen voor begeleiding en participatie vanuit het Rijk minder worden. Des te belangrijker is het om wat er is bereikt, te implementeren en ook de inzet van vrijwilligers hierbij te betrekken. 3. Jeugdzorg. Het opvoedingspreekuur bestaat niet meer. Tijdens de jaarstukken werd in de beantwoording van een van de vragen van de ChristenUnie bepaald dat er een duidelijke behoefte is om lichtere opvoedingsvragen te kunnen stellen en daarbij hulp te krijgen. De ChristenUnie vraagt de wethouder hoe hij daaraan komend jaar invulling gaat geven. Wat betreft maatschappelijke zorg tekent de ChristenUnie graag mee met de motie die de SGP aanstonds zal indienen, een motie over de inkomensafhankelijke eigen bijdrage voor Wmo-zorg. Deze bijdrage geeft vaak extra stress en een extra drempel voor juist kwetsbare mensen. Het is goed om te kijken hoe dat verbeterd kan worden, wat de ChristenUnie betreft. Terugkomend op ambities die vragen oproepen, haakt zij aan bij de al veel gemaakte opmerking dat er met € 1,2 mln. wederom veel geld wordt gevraagd voor een tijdelijke versterking van de formatie. Er is al meermalen om impulsmiddelen gevraagd. Het is natuurlijk prima om één keer echt een impuls te geven, maar doe je dat vaker dan wordt het eigenlijk een structureel verhaal, zoals de SGP ook al zei. Ze verduidelijkt dit met het volgende beeld: het lijkt wel om een huis te gaan met een lekkend dak; het regent, men zet her en der wat emmers, bakken en kopjes neer; en dan zegt men: 'kijk eens hoe goed ons huis het houdt'. Maar de ChristenUnie wil graag weten wat er gebeurt met de diverse lekken, wanneer ze worden hersteld en hoe dat dan precies wordt gedaan: hoe wordt het dak structureel aangepakt. Om helder te krijgen waar die € 1,2 mln. nu precies aan uitgegeven gaat worden, dient de ChristenUnie een amendement in, samen met de SGP, GroenLinks, Houten Anders! en ITH.

Amendement 056-2017 luidt als volgt:

Raadsvoorstelnr.: 2017-060

Onderwerp: Perspectiefnota 2018

De raad van de gemeente Houten in de vergadering bijeen d.d.: 4 juli 2017;

Ondergetekende(n) stelt/stellen het volgende amendement voor:

Beslispunt 1 d onder 7 te schrappen.

Ondertekend door Jana Smith-Visser (ChristenUnie), Hilde de Groot (GroenLinks), Gerard Zandbergen (ITH) en Wouter van den Berg (SGP).

De **voorzitter** resumeert in dit geval ook de toelichting omdat het gevraagde om enige toelichting zal vragen en die argumenten niet genoemd worden in het dictum. De toelichting komt erop neer dat de indieners de onderbouwing van het gevraagde budget minimaal vinden; zij het daardoor voor de raad niet mogelijk achten om op dit moment een goed oordeel te vellen over de noodzakelijkheid van deze investering; en zij daarom alvorens over deze investering te kunnen besluiten, de noodzakelijkheid van deze impulsinvestering deugdelijk onderbouwd willen zien in de vorm van een opgave van de verwachte ontwikkeling van taken en formatieplaatsen van de gemeentelijke organisatie.

Mevrouw **De Groot** (GL) constateert dat mevrouw Smith nog stevige vragen heeft bij de klimaatop die gepland is, maar vraagt of mevrouw Smith niet ook de voordelen ziet van het betrekken van burgers bij dit uitermate belangrijke onderwerp. Mevrouw **Smith** (CU) ziet die voordelen zeker en heeft die ook al benoemd: er zijn de afgelopen tijd juist heel mooie zaken uit voortgekomen. Maar volgens haar is de gemeente al heel veel met de inwoners in gesprek geweest, bij de dag van de Ruimte is ook al heel veel aandacht besteed aan duurzaamheid; de raad heeft ook al een programma Duurzaamheid vastgesteld. Er ligt al zoveel op de plank, dat de ChristenUnie nu liever daarmee aan de slag wil gaan dan weer eerst een pauze te nemen, een klimaatop te houden en dan pas tot verdere, vooralsnog ongewisse actie te komen.

Algemene Beschouwingen van de SGP

De heer **Van den Berg** (SGP) benut het voorliggend perspectief op 2018 als een natuurlijk moment om de tijd waarin men leeft te bezien en te betrekken bij de te maken keuzes als politiek in Houten. De SGP constateert dat er veel aan de hand is, ook in de wereld om ons heen: instabiliteit lijkt de enige constante. Men ziet een verregaande individualisering, mensen die moeten vluchten, afnemend vertrouwen in instituties, mensen die zoeken naar zingeving. Gelukkig mag men zien dat dit niet het einde van alle dingen is, dat God regeert. Dat heeft voor de SGP ook betekenis in de lokale politiek. Tegenover individualisering wil de SGP juist ook samenbinding en er voor elkaar zijn, zetten. Daarom vindt de fractie verenigingen en maatschappelijke initiatieven ook zo belangrijk. Als mensen moeten vluchten, is dat vaak vanwege onveiligheid; daarom is veiligheid zo belangrijk. Als instituties niet meer worden vertrouwd is het daarom zo belangrijk om als lokaal bestuur juist dicht bij de inwoners te staan en echt te luisteren; samen op te trekken. De SGP ziet veel mensen die zoeken naar zin en betekenis. Daarom wijst zij ook graag hier in Houten op de rol die bijvoorbeeld kerken spelen als plaats van geloof, rust en geborgenheid. Dat zijn lijnen die voortkomen uit het DNA van de SGP en die mede ingeven hoe de SGP tegen toekomstplannen aankijkt. Financieel gezien maakt men bij deze perspectiefnota keuzes voor volgend jaar c.q. de komende tijd. De SGP heeft grote twijfels en vragen bij de voorgestelde uitgaven van maar liefst bijna € 3 mln. uit de beklemde reserve. Allereerst betreffen die de al veelgenoemde investering van € 1,2 mln. in de eigen organisatie. De onderbouwing, de precieze structurele effecten daarvan en de vraag of deze uitgave structureel nodig is – wat de tekst in de perspectiefnota wel lijkt te suggereren – is voor de SGP niet duidelijk. Die € 3 mln. is voor wettelijke verplichtingen en uitwerkingen van visies die al zijn vastgesteld - voor staand beleid dus; maar waarom is de financiering voor deze reeds ingeslagen wegen niet al geregeld toen dat beleid werd vastgesteld? Hij wil dit illustre-

ren aan de hand van twee voorbeelden. Als eerste voorbeeld wil hij noemen de investering onder punt a uit het lijstje bekleemde reserves: € 75.000,- voor het Houtens aandeel in de kosten voor de projectleider Omgevingsvisie Kromme Rijn. Het lijkt niet logisch om dit uit te bekleemde reserves te halen. Was er niet al ergens dekking voor gevonden? De SGP heeft het raadsvoorstel erbij gepakt waarin besloten is over de Houtense bijdrage voor dit doel en ziet daar dan als dekking vermeld staan 'bestaande budgetten advieskosten bestemmingsplannen en implementatie Omgevingswet.' Dat lijkt toch echt iets anders dan een dekking uit de bekleemde reserve. Hij hoopt dat hij dit verkeerd ziet, maar het lijkt nu alsof de raad toen met iets anders heeft ingestemd dan wat de raad vanavond wordt voorgelegd. Hij hoort heel graag van de wethouder hoe dat zit. Als tweede voorbeeld wil hij noemen de € 135.000,- in het kader van de Hollandse Waterlinie. In de toelichting in de perspectiefnota wordt heel nadrukkelijk verwezen naar de nominatie voor de Unesco Werelderfgoedlijst. Dat raadsvoorstel erbij pakkend, constateert hij dat de raad daarmee heeft ingestemd, maar dat daar onder 'financiën' staat 'niet van toepassing', hetgeen ook begrijpelijk is want voor een steunbetuiging hoef je geen financiën uit te trekken. Echter, in de toelichting bij de € 135.000,- waar de raad nu geacht wordt mee in te stemmen, wordt nadrukkelijk verwezen naar die ophanden nominatie als Unesco Werelderfgoed. Waarom is dat toen dan niet gezegd? Hij hoort graag een reactie van de wethouder hierop. De SGP heeft het idee dat men nu staand beleid aan het financieren is uit de bekleemde reserve: dat kan toch niet de bedoeling zijn? Zou, andersom gezegd, het al ingezette beleid niet meer uitgevoerd kunnen worden als men als raad vanavond niet met deze onttrekking aan de bekleemde reserve instemt? Zo kan het toch niet werken? – dit lijkt de SGP een rare figuur. Kijkend naar waar het geld heen gaat, blijkt een deel te gaan naar evenementen, het mediacentrum, het culturele veld maar vooral ook de eigen organisatie. Er wordt echter geen extra geld uitgetrokken voor het sociaal domein, voor ouderen, voor het stimuleren van een leescultuur, voor groenonderhoud, voor extra terugdringen van inbraken en diefstal, voor een zwembad, voor de bieb, voor een fietsverbinding naar de Goyerbrug - om maar wat zaken te noemen. Het perspectief van dit college is daarmee niet of nog niet het perspectief van SGP Houten. Als eerste in het rijtje noemde hij zojuist het sociaal domein. De SGP wil in het bijzonder aandacht vragen voor de eigen bijdrage in de Wmo. Ambtelijke navraag heeft de fractie geleerd dat de gemeente in 2016 maar liefst € 0,5 mln. heeft geïnd aan eigen bijdragen voor de Wmo. Dat betreft echter nu net mensen die zorg nodig hebben. Weliswaar is de eigen bijdrage inderdaad omlaag gegaan en daar is de SGP ook blij mee, goed dat het college dat heeft gedaan. Maar nog steeds vindt de SGP dat dat nou niet de doelgroep is waar je als gemeente dan € 0,5 mln. vandaan moet halen. Leerdam schafte de inkomensafhankelijke eigen bijdrage eerder al geheel af en hanteert nu een generieke lage eigen bijdrage in de Wmo, met steun van staatssecretaris Van Rijn; eenvoudiger voor de burger, minder vragen, minder gedoe, lijkt de SGP een goed voorstel. Daarom dient de SGP ook een motie in. De fractie ziet ook dat dit om veel geld gaat en misschien zijn er varianten mogelijk of kun je vereenvoudigen, versimpelen; maar zou het college voor de raad willen uitzoeken onder welke voorwaarden hier iets aan gedaan kan worden? – daarvoor dient hij nu de eerste van twee moties van de kant van de SGP in.

Motie 057-2017 luidt als volgt:

Raadsvoorstelnr.: 2017-060

Onderwerp: Eigen bijdrage WMO

De raad van de gemeente Houten in de vergadering bijeen d.d.: 4 juli 2017;

gehoord de beraadslaging;

constaterende dat:

- mensen die een beroep doen op de WMO in een kwetsbare positie verkeren;

- juist aan deze mensen een eigen bijdrage wordt gevraagd;

bovendien:

- *de huidige regeling met betrekking tot de inkomensafhankelijke eigen bijdrage kan leiden tot ongewenste situaties als: inwoners die niet goed weten waar ze aan toe zijn met betrekking tot een eigen bijdrage, inwoners die lang moeten wachten voordat hun eigen bijdrage bekend is, inwoners voor wie een hoge eigen bijdrage een financiële drempel vormt of zelfs tot zorgmijding leidt;*
- *de inkomensafhankelijke eigen bijdrage wordt gekoppeld aan het bruto inkomen, maar er geen rekening wordt gehouden met het besteedbare inkomen;*

overwegende dat:

- *staatsecretaris van Rijn ruimte geeft aan gemeenten om zelf een invulling te geven aan de inkomensafhankelijke eigen bijdrage;*
- *Leerdam als succesvol voorbeeld geldt van een gemeente die de inkomensafhankelijke eigen bijdrage in de WMO heeft afgeschaft, en waar alleen nog een maximale, vaste eigen bijdrage geldt van 17,50 euro per vier weken;*

verzoekt het College:

te onderzoeken onder welke voorwaarden de inkomensafhankelijke eigen bijdrage voor WMO-zorg in Houten kan worden vereenvoudigd, verminderd of afgeschaft, en de raad uiterlijk aan het einde van 2017 hierover te informeren;

en gaat over tot de orde van de dag.

Ondertekend door Wouter van den Berg (SGP), Jana Smith-Visser (ChristenUnie) en Gerard Zandbergen (ITH).

De heer **Visser** (CDA) denkt dat ziekte en gebrek geen rekening houden met inkomen. Het kan iedereen overkomen dat hij of zij een beroep moet doen op de Wmo. Men heeft in deze raad zo vaak geroepen dat de sterkste schouders de zwaarste lasten moeten dragen. Dan lijkt het toch heel legitiem om mensen die het wat breder hebben, daar wat meer voor te laten betalen zodat juist kwetsbaardere mensen het ook kunnen betalen? De heer **Van den Berg** (SGP) ziet echter ook dat dat inkomensafhankelijke aspect ingewikkeld is en soms ook voor onduidelijkheid zorgt. Hoewel je dit niet hard kunt stellen, zou het ook tot zorgmijding kunnen leiden. De SGP ziet in elk geval dat er toch gemeentes in Nederland zijn zoals Leerdam die dit met steun van de staatssecretaris hebben vereenvoudigd en nu een soort laag algemeen tarief hanteren. De SGP zou graag onderzocht willen zien of dat ook een optie is voor Houten.

De heer **Van den Berg** (SGP) vervolgt zijn betoog en komt nu op het groenonderhoud. Uit het inspectierapport over het groenonderhoud in 2016 blijkt dat Houten aan de zelf gestelde normen voldoet. Interessant is natuurlijk dat de praktijk anders doet vermoeden. Hij brengt de schriftelijke vragen van de SGP van vorige zomer in herinnering met de titel 'Kan het nog groener?' Nadere bestudering van dat inspectierapport laat zien dat er ook wel noten worden gekraakt op het punt van onkruidbestrijding. Dat was dan ook wel te zien in deze omgeving en ook dit jaar ziet de SGP daarvan signalen. Dan kan er maar één conclusie zijn: als wat men buiten zag en ziet, past binnen de normen die men daar als gemeente zelf voor heeft gesteld, zijn die normen blijkbaar te laag. Daarom dient de SGP een tweede motie in. De SGP zou heel graag van de raad - dus niet zozeer van het college als wel van de raad zelf - willen horen of men de ambitie van de SGP deelt om dit weer terug te draaien naar het niveau waarop het was, of daar in ieder geval weer een impuls aan te geven zodra dat kan. Daarmee is dit dus niet een voorstel wat de SGP uitgewerkt wil zien in de komende begroting, maar een voorstel om met elkaar als raad uit te spreken dat men zodra de ruimte daarvoor aanwezig is, gaat voor een verhoging van het groenonderhoud in Houten. Men kan het toch niet met elkaar blijven verantwoorden dat het onderhoudsniveau van het groen in grote delen van Houten blijft steken op niveau C? Daar wil de SGP gewoon niet voor staan, dat is niet de Houtense kwaliteit die de fractie voor ogen staat. Daar gaat de motie over die hij nu indient.

Motie 058-2017 luidt als volgt:

Raadsvoorstelnr.: 2017-060

Onderwerp: *Uitspreken ambitie verhogen kwaliteitsniveau beheer openbare ruimte**De raad van de gemeente Houten in de vergadering bijeen d.d.: 4 juli 2017;**gehoord de beraadslaging;**overwegende dat:*

- *het onderhoud van de openbare ruimte een kerntaak is van de gemeente;*
- *bij eerdere bezuinigingen á 1,3 miljoen euro is gekozen voor het verlagen van de onderhoudsniveaus, genaamd het Nieuw Houtens Niveau;*
- *grote delen van Houten nu niet onder niveau A (Mooi en comfortabel) vallen, en buiten het centrum voor groenonderhoud vooral niveau C geldt: Onrustig beeld, discomfort of enige vorm van hinder; alleen mogelijk als voldaan wordt aan wettelijke eisen, veiligheid en functionaliteit;*
- *uit inspectieonderzoek blijkt dat het Nieuw Houtens Niveau gehaald wordt, maar er onder inwoners regelmatig klachten zijn over het groenonderhoud;*

van mening dat:

- *het wenselijk is om in de toekomst de bezuiniging op het onderhoud van de openbare ruimte weer terug te draaien;*

spreekt uit dat:

de ambitie is om het onderhoudsniveau van de openbare ruimte weer op te schroeven zodra hier financiële ruimte voor ontstaat;

*en gaat over tot de orde van de dag.**Ondertekend door Wouter van den Berg (SGP) en Gerard Zandbergen (ITH).*

De heer **Stiekema** (VVD) is benieuwd of de heer Van den Berg weet over hoeveel geld dit ook al weer ging. De heer **Van den Berg** (SGP) weet dat zeker. De SGP wil in de motie ook helemaal niet verhelen dat hier destijds € 1,3 mln. op bezuinigd is. De vraag is ook of dat bedrag nu 1-op-1 teruggehaald moet worden, dat zou je opnieuw moeten bekijken. Dat is nog een reden waarom de SGP dit niet nu al uitgewerkt wil zien in de begroting. De SGP ziet ook dat dat nu niet kan, maar zou graag een collectieve ambitie als Houtense raad willen uitspreken om dit weer te gaan verbeteren zodra het kan. Want het wàs een bezuiniging waardoor is ingeboet op de kwaliteit van de openbare ruimte, en de SGP zou dat graag op termijn weer terug willen draaien, vergelijkbaar met het pleidooi van de VVD om als er ruimte ontstaat, aan lastenverlichting te doen. De heer **Stiekema** (VVD) merkt, als kleine correctie, op dat de VVD altijd lastenverlichting wil, hetgeen helaas momenteel nog niet mogelijk is. Maar de VVD kiest dan het juiste moment uit om daar een voorstel voor te doen, terwijl dit voorstel van de SGP een beetje een blanco cheque op de toekomst lijkt. Zelf zou hij ook wel graag willen zeggen dat hij de OZB wil afschaffen tegen de tijd dat dat kan, maar dat vindt hij een beetje te vaag. Hij zou wel willen vragen aan de heer Van den Berg waar hij de dekking vandaan wil halen voor die € 1 à 1,3 mln.. De heer **Van den Berg** (SGP) antwoordt dat dit nadrukkelijk geen voorstel is waar nu al dekking voor nodig is. Het is echt iets voor de lange termijn, en hij is ook echt heel erg benieuwd of men als raad met elkaar deze ambitie kan uitspreken. De SGP zou daarvoor kiezen, en daarom deze motie. De heer **Stiekema** (VVD) neemt aan dat de wethouder nog gaat antwoorden of er meer gedaan kan worden om de inwoners te motiveren om ook eens hier en daar een plukje onkruid weg te pakken. Zelf heeft hij in de straat waar hij woont gezien dat dat heel erg helpt. Een buurman merkte in dat verband ook op dat als je voor groenonderhoud op de gemeente moet wachten, het natuurlijk ook niet opschiet. Vervolgens ging de rest van de straat wel aan de gang en lag de straat er vervolgens weer fantastisch bij. En als je je mede inwoners dan vraagt of de OZB wel € 1,3 mln. van hen omhoog mag om de

gemeente even te laten doen wat ze in zelfwerkzaamheid in 2 uur tijd zelf met zijn allen hebben bereikt, is het antwoord wat hij van deze kleine steekproef kreeg heel helder. De heer **Van den Berg** (SGP) heeft het natuurlijk niet over een verhoging van de OZB met 3 miljoen, hij laat die invulling aan de heer Stiekema. Hij heeft het over de ambitie om naar het oude niveau terug te keren als er ruimte is en heeft zijn formulering bewust ruim gekozen. Hij reageert nog graag geven op de uitlating van de heer Stiekema dat de inwoners hun eigen stoepje wel schoon kunnen houden. De SGP vindt het heel goed als mensen hun verantwoordelijkheid nemen; laat de overheid vooral niet alles voor jou doen wat je zelf kunt doen. Maar je gaat als raad natuurlijk niet inleveren op een kerntaak van de gemeente om de kwaliteit van de openbare ruimte tiptop op orde te houden, en er is de afgelopen jaren nu eenmaal ingeboet op die kwaliteit: hele delen van Houten zijn niveau C. Hij weet niet of de heer Stiekema weet wat dat inhoudt, maar niveau A is het niet en de SGP zou graag zien dat men daar weer naartoe teruggaat. De heer **Stiekema** (VVD) reageert dat C ook niet B is, maar moet opmerken dat men dit wel samen heeft vastgesteld. De tering naar de nering zetten, heette het toen - wat ook taal is die de VVD graag spreekt. Er is bewust gekozen om minder geld uit te geven aan groenonderhoud en een navenant lager kwaliteitsniveau te accepteren. Hij begrijpt dat de heer Van den Berg graag terug wil naar dat oude niveau, maar constateert wel dat in het rapport dat vorig jaar is opgesteld en begin dit jaar vergezeld van een collegebrief aan de raad is aangeboden, is gerapporteerd dat de kwaliteitsniveaus best hoog zijn, of gewoon zelfs erg hoog in vergelijking met vergelijkbare steden in de omgeving. Niveau C – zo zeggen de onderzoekers in dat rapport – is eigenlijk altijd te kwalificeren als een niveau B: 'Houten kan trots zijn op hoe Houten eruit ziet' – zo staat er letterlijk in.

Mevrouw **Dubbink** (PvdA) deelt op zich met de heer Van den Berg dat de openbare ruimte eenieder aangaat en een hele belangrijke taak is. Dit gezegd hebbend, komt deze motie haar toch een beetje gratis voor. Inderdaad is er indertijd met reden op groenonderhoud bezuinigd, maar ondertussen is er ook iets veranderd in deze stad ook als het gaat om de omgang met de openbare ruimte. Zij zou veel liever ook nog veel meer van de inwoners willen horen hoe zij hiernaar kijken, dan nu in de raad te besluiten dat dat onderhoudsniveau helemaal terug moet naar dat van vroeger. Dat gaat haar wat te snel en gaat ook wat voorbij aan de ontwikkeling sindsdien. Bovendien spreekt de heer Van de Berg dit uit voor de lange termijn, terwijl dit de laatste termijn van de raad in huidige bezetting is en men als raad hiermee ook behoorlijk over zijn graf heen zou regeren als men deze ambitie oplegt aan de raad in de volgende raadsperiode. Want als je refereert aan de lange termijn waarin er weer financiële ruimte is, heb je het over 2020. Het is aan de raad van dat moment om hierover een uitspraak te doen. De huidige raad past het om ook goed luisteren wat deze bezuiniging betekent voor de openbare ruimte, want die is de PvdA ook heel dierbaar – zo wil zij onderstrepen. De heer **Van den Berg** (SGP) wijst erop dat de raad vandaag ook gevraagd wordt om € 6 ton voor 2019 uit te geven; dat valt ook in de volgende raadsperiode, dus dat argument gaat wat hem betreft niet helemaal op. De SGP is van mening en denkt ook te weten dat er in Houten wel degelijk een heel brede behoefte is om toch weer een tandje bij het onderhoudsniveau op te doen. Vandaar zijn oproep om met de SGP deze ambitie uit te spreken om daar weer voor te gaan zorgen zodra het kan.

De heer **Van den Berg** (SGP) wil tot slot van zijn betoog nog iets zeggen over de woningopgave waar Houten voor staat. De SGP is voorstander van bouwen op beschikbare locaties, maar altijd met draagvlak en naar redelijkheid en ook passend bij de opzet van Houten. Waar dat kan, vindt de SGP het ook helemaal geen schande om te kijken of mensen met een binding aan Houten voorrang kunnen krijgen bij bouwprojecten, als een soort algemene lijn. De fractie kreeg daarover een toezegging van wethouder Geerdes voor wat betreft de kern en bouwplannen in Tull en 't Waal. Bij de Kleine en Grote Geer lag dit juridisch enigszins anders maar heeft de wethouder wel gezegd dat dat echt zijn inzet is. De SGP zou dat graag willen onderstrepen. Laat men bij bouw kijken of mensen uit Houten zelf daarbij voorrang kunnen krijgen. De SGP kijkt uit naar de komende tijd, ook naar de verkiezingen die eraan komen. De

fractie zal ook nog met allerlei plannen komen om de kwaliteiten en kracht van Houten verder te benutten en te versterken. Nog even terugkomend op het begin van zijn beschouwing, is de SGP ook dankbaar voor al het goede in de wereld waarin men leeft, ook hier in Houten, maar ziet zij ook grote zorgen en weet zij niet wat de toekomst brengt. Te midden van die onrust deelt hij met de aanwezigen nog graag de uitspraak van Augustinus 'Onrustig is het hart, totdat het rust vindt bij U, o God.' Met die uitspraak wil hij graag afsluiten.

De heer **Van Vliet** (SGP) constateert dat de motie die de SGP indient inzake de inkomensafhankelijke eigen Wmo-bijdrage drievoudig is. De SGP wil die vereenvoudigd, verminderd dan wel afgeschaft zien. Dat is breed, kan vele kanten opgaan. Vereenvoudiging is altijd goed en zou D66 nog wel kunnen steunen. Maar afschaffing is rigoureuus iets anders. Hij vraagt wat de intentie van de SGP daarmee is. De heer **Van den Berg** (SGP) antwoordt dat met de motie gewoon gevraagd wordt om het op een rijtje zetten van de opties. Dan zijn ze doorgerekend, heeft men ze in kaart en kan men daarna beslissen welke optie het zou moeten worden.

De heer **Stiekema** (VVD) heeft ook wel meegekregen dat juist door dit soort maatregelen er een fantastische handel is ontstaan in gebruikte rollators en dergelijke. Hij weet niet of, als men dit als raad aanneemt, dit die creativiteit juist weer de kop in zou drukken. De heer **Van den Berg** (SGP) antwoordt dat € 0,5 mln. halen bij mensen die van de Wmo afhankelijk zijn, niet is waar de SGP het liefst voor zou kiezen. De SGP zou graag willen kijken of het ook anders kan en verzoekt daarom door middel van deze motie om een onderzoek.

De **voorzitter** heropent de vergadering na een schorsing van **een kwartier** om het college gelegenheid te geven zich voor te bereiden op de beantwoording van de ingediende moties en amendementen.

Beantwoording door wethouder Van Liere

Wethouder **Van Liere** zal om te beginnen antwoorden op de door de fracties gestelde vragen en daarna zijn oordeel over motie 054-2017 en amendement 056-2017 geven. Reacties op de overige moties en amendementen laat hij over aan zijn collega's. D66 vraagt om het integreren van klimaatplannen in bestemmingsplannen. Hij stelt zich voor dat als er een klimaatplan is, daar dan ook een energiebestemmingsplan bij komt. Of zo'n energiebestemmingsplan nu een apart plan wordt dan wel geïntegreerd wordt in bestaande bestemmingsplannen of nieuw ontwikkelde bestemmingsplannen, is een kwestie van techniek maar het zal op een of andere wijze integraal meegenomen worden. D66 vroeg verder hoeveel woningen er in 2018 bij komen. Volgens het dashboard staat de raming op 250. De vragen van D66 over de organisatie zullen worden beantwoord door collega Van Dalen. ITH heeft samen met de SGP en HA! motie 054-2017 ingediend inzake het instellen van een extern onderzoek. Dit is al even aan de orde geweest. Volgens hem zijn er twee smaken. Ofwel deze motie wordt aangehouden totdat het niet doorgaan van de ambtelijke fusie met Wijk bij Duurstede aan de orde komt, komende maand september. Als ITH dat anders overweegt, moet hij deze motie ontraden: het is namelijk nog niet aan de orde, het is te vroeg. Hij komt nu op een meer algemeen punt, namelijk het stramien van perspectiefnota – begroting – besteding. Daar hebben verschillende fracties het nodige over gezegd. Dat stramien is als volgt. De raad stelt de financiële en beleidsinhoudelijke kaders vast door middel van de perspectiefnota. Daarmee geeft de raad de beleidsmatige ruimte aan. Vervolgens vindt een detailleringsslag plaats in de begroting. En over de besteding gaat de raad feitelijk ook: dat is het budgetrecht wat men als raad heeft. Het is dus een traject van breed en algemeen naar smal en concreet. De vragen die fracties stellen zijn, zeker waar het om de formatie gaat, natuurlijk heel begrijpelijk. Het college heeft ook wel geduid op welke domeinen die formatie-impuls gaat plaatsvinden: dat zal zijn op het vlak van ruimtelijke ordening, informatiemanagement, duurzaamheid, en personeel en organisatie. Overigens wordt niet beoogd om gedane ombuigingen ongedaan te maken. Zoals het college in de perspectiefnota heeft proberen aan te geven, is de basis hiervan in feite tweeledig. Het gaat enerzijds

om uitvoering geven aan wet- en regelgeving. En anderzijds gaat het om uitvoering geven aan de door de raad vastgestelde beleidsvisies. Die laatste zijn al door de fracties opgenoemd en zal hij daarom niet herhalen, maar het zijn natuurlijk belangrijke voorbereidende beleidsvisies die tot uitvoering moeten gaan komen. En daar hangt een prijskaartje aan, dat kun je niet altijd doen met wat je als formatie in huis hebt. Het CDA had geen vragen inzake zijn portefeuille. De PvdA vraagt om borging van jeugdhulp. Hij erkent dat het soms lastig is, maar het is heel duidelijk en heel simpel: niemand valt tussen de wal en het schip, en als er een afweging moet worden gemaakt tussen hulp, zorg en geld is dat in die volgorde. GroenLinks vindt de rapportage over de toekomstvisie van het college wat mager. Hij geeft graag aan hoe dit werkt. De raad heeft een aantal jaren geleden de toekomstvisie vastgesteld. Dat is in feite een paraplu-nota waar allerlei andere beleidsvisies onder hangen en waarvan de raad in feite al getoetst heeft of ze sporen met de toekomstvisie. Die toets is in feite al verricht en dat betekent ook dat een aanvullende bewijsvoering eigenlijk overbodig is. Houten Anders! betwijfelt of de onttrekkingen voldoen aan de spelregels. De onttrekkingen voldoen daaraan, want die criteria waren niet zozeer gericht op bestedingen als wel op ombuigingen. De spelregels zijn door de raad vastgesteld in 2012, 2013; dat ging om de ombuigingen: als er meer gehaald zou worden dan er werd omgebogen, werden daar spelregels voor bepaald. Hier is dat niet aan de orde, dit gaat om incidentele investeringen. De ChristenUnie vraagt zich het nut van nog een klimaat-top af en of dat vertragend werkt. De voorgenomen klimaat-top werkt zeker niet vertragend. Het uitvoeringsprogramma Duurzaamheid loopt tot en met volgend jaar. Thans wordt er feitelijk voorgesorteerd op hoe er inhoud en vorm gegeven kan worden aan het traject daarna. Iets waar nog nooit fundamenteel over is gediscussieerd, noch met de inwoners noch met de raad, is hoe je nu precies dat energielandschap handen en voeten geeft. De afweging tussen wind, zon, energiebesparing bestaande bouw, opwekking uit aardwarmte en dergelijke vergt nog een redelijk fundamentele discussie met elkaar. Het college probeert ook via de inwonerstop een verregaande mate van draagvlak te creëren: 25% van de bevolking van Houten is zich zeer bewust van wat er gaande is, maar een groot gedeelte van de Houtense bevolking kon nog niet echt bereikt worden.

De heer **Stiekema** (VVD) vindt dat wel zorgelijk. Hoe gaat de wethouder ervoor zorgen dat aan die nieuwe top een goede afspiegeling van de Houtense bevolking deelneemt en niet alleen mensen die op dit vlak toch al alles graag willen. Wethouder **Van Liere** antwoordt dat dat op de gebruikelijke manier zal gaan, door middel van loting via de basisadministratie worden Houtense inwoners at random gevraagd mee te doen. Natuurlijk zijn er altijd usual suspects, maar dat is ook niet erg want dat zijn mensen die niet alleen heel betrokken zijn, maar vaak ook de nodige deskundigheid inbrengen. Met die mix hoopt het college een stap verder te komen. Verder is het zijn gewoonte bij zijn bezoeken in de gemeente zoals bijv. vanmiddag nog bij de start van de bouw van het Amaliapark, om mensen daarop te wijzen, te zeggen dat dit er zit aan te komen en ze alvast uit te nodigen. Hij doet dus zelf in diverse doelgroepen ook aan promotie om de bevolking zo breed mogelijk vertegenwoordigd te krijgen.

Mevrouw **Smith** (CU) begrijpt dan dat het toch voornamelijk gaat om draagvlak creëren. Het lijkt er wat op dat er al plannen klaarliggen waar de gemeente in principe al mee aan de slag zou kunnen, maar nee, eerst moet er nog draagvlak worden gecreëerd, gekeken worden of het past bij de plannen, en dan pas kan men aan de slag. Ze vraagt of die indruk klopt. Wethouder **Van Liere** kan met een voorbeeld antwoorden. Op het punt van zonnepanelen doet Houten het best goed in de provincie. Maar als je kijkt naar percentages, gaat het om 10% van 20.000 woningen. Dat kan dus echt wel een slag beter, maar de vraag en concrete uitdaging is natuurlijk hoe je mensen over de streep trekt dat ze dat zelf inzien en gaan doen. Er ligt een geweldig potentieel, overigens ook in het buitengebied op daken van agrariërs, waar Houten ook het nodige doet met de energieregio. Er zijn dus allerlei knoppen en instrumenten waar het college ook aan draait. Het kan best nog een stapje steviger – is zijn ambitie. Maar daar heeft hij wel de samenleving, inwoners en bedrijven voor nodig. Hij komt nu met zijn oordeel

over amendement 056-2017. Hij heeft feitelijk al op geantwoord. De raad stelt bij de perspectiefnota de financiële en beleidsinhoudelijke kaders vast. De concrete invulling vindt plaats in de begroting; hij noemde de domeinen al even; er is nog geen verdeling gemaakt. Die concrete verdeling hoort ook in de begroting thuis. Daarop zal het college inzicht geven. De link leggend naar het niet doorgaan van de ambtelijke fusie met Wijk bij Duurstede, heeft het college de gemeentesecretaris vandaag gevraagd om onderzoek te doen om te kijken hoe Houten door middel van reorganisatie in de eigen organisatie nog stappen kan zetten om ambtelijk het nodige voor elkaar te krijgen naast wat er in de perspectiefnota wordt voorgesteld. Maar daarover zal de raad nog worden geïnformeerd voor de behandeling van de begroting a.s. maand november.

De heer **Van den Berg** (SGP) komt nog even terug op de € 1,2 mln.. Hij heeft een beetje het gevoel dat het een kip-of-eidiscussie is. De wethouder zegt dat het college globaal een bedrag uittrekt maar dat nog beter zal onderbouwen en gedetailleerd invullen bij de begroting. Zelf constateert hij echter een brede aarzeling in de raad om gelet op het grote bedrag waar het om gaat, nu al in te stemmen met het alloceren van deze middelen c.q. het inzetten van die koers zonder te weten hoe het precies zit, ook met de structurele effecten. Hij wil er toch wel even op wijzen dat het weliswaar om incidentele middelen gaat maar dat in de toelichting gewoon staat dat in deze periode wordt gekeken in hoeverre deze tijdelijke formatie op termijn structureel nodig is. Zijn vraag is daarom, of het wel werkelijk zo incidenteel waar de raad nu mee instemt. Wethouder **Van Liere** verduidelijkt dat graag. Hij beaamt dat het de wens van het college is om dit structureel te maken, vanwege nut en noodzaak. Dat zit hem in het wat lastige begrotingsjaar 2018, waar de gemeente maar weinig aan overhoudt. In de jaren daarop, dus 2019, 2020, 2021 zit er echt wel vet op de botten. Met de situatie van dit moment doen zich dan mogelijkheden voor om het structureel te maken, maar er zit altijd een toets op over nut en noodzaak: dat blijft het college voortdurend ijkken. Nu echter, is het zo dat er alleen incidenteel tot lastenverlaging kan worden overgegaan en incidenteel kan worden geïnvesteerd, en niet tot structurele lastenverlichting kan worden overgegaan en ook niet structureel kan worden geïnvesteerd. De Begroting 2018 laat dat niet toe. Dat is een belangrijke onderlegger bij deze keuze van het college.

De heer **Van den Berg** (SGP) begrijpt de wens van het college wel, maar volgens hem is de bekleemde reserve er niet voor bedoeld om een incidentele uitgave te doen met een structureel oogmerk. Vandaar dat de SGP daar meer visie en onderbouwing bij vraagt. In essentie is de bekleemde reserve hiervoor niet bedoeld. De heer **Van der Meij** (ITH) vraagt zich toch sterk af of de begroting voor 2018 eigenlijk wel sluitend is als je ziet wat voor structurele kosten er gedekt worden uit incidentele baten. Hij hoopt dat de wethouder daar meer over kan vertellen. Wethouder **Van Liere** heeft net proberen uit te leggen dat het college juist geen incidentele bate voor structurele investeringen inzet. Dat is niet aan de orde. Het voorstel behelst tweemaal € 6 ton over 4 domeinen voor 2 jaar om deze periode te overbruggen naar structureel betere tijden. Als de raad zou besluiten dat niet te doen, is de consequentie daarvan dat de raad eigenlijk niet de middelen vrijgeeft voor het uitvoeren van door de raad zelf vastgesteld beleid. Daarnaast geeft de wet ook aan dat je sommige dingen als gemeente moet doen; men zal toch niet van hem vragen om dingen te doen die tegen de wet indruisen. Mevrouw **Dubbink** (PvdA) wilde al precies vragen wat de consequentie van amendement 056-2017 is en ziet deze vraag nu beantwoord al voor zij hem gesteld heeft. De heer **Van Vliet** (D66) herhaalt zijn vraag aan de heer Van den Berg. Wil de SGP de mensen die nu werken op dit incidentele beleid wat de raad zelf heeft vastgesteld, naar huis sturen – namelijk door dit bedrag te schrappen en hier niet aan uit te geven; of wil de SGP dat beleid wel uitgevoerd zien door op deze manier in de omstandigheden van dit moment, te proberen er het beste van te maken om dat beleid uitgevoerd te krijgen? De heer **Van den Berg** (SGP) vindt dat als er beleid wordt vastgesteld, dat daar dan ook dekking voor moet zijn. Je kunt niet maar lukraak beleid vaststellen, later nog eens naar dekking gaan zoeken en dan je oog op de bekleemde reserve

kunt laten vallen; zo werkt het niet. De heer Van Vliet vraagt of de SGP nu mensen die met die € 7,5 ton zijn aangenomen naar huis wil sturen, maar die € 7,5 ton was een incidentele uitgave uit de bekleemde reserve, geen structureel bedrag. Maar wat de SGP nu ziet is dat daar bovenop ook nog wordt gezegd 'Moeten we die mensen nu naar huis sturen? Laten we nog eens € 1,2 mln, uit de bekleemde reserve halen om hen te blijven bekostigen.' Volgens hem is dat niet hoe het werkt met bekleemde reserves, hij ziet niet wat daar dan nog onduidelijk aan is.

Mevrouw **De Groot** (GL) vindt het niet zo fair dat de heer Van Vliet het doet voorkomen alsof GroenLinks in amendement 056-2017 zegt dat zij de investering van € 1,2 mln. helemaal niet wil. GroenLinks wil alleen een goede onderbouwing bij die investering, en mist die nu. Vorig jaar werd er benadrukt dat de investering van € 7,5 ton eenmalig was. Prima, maar als het college nu zegt 'doe nu nog maar € 1,2 mln.' is de vraag om dat wat beter te onderbouwen niet zo vreemd. Het gaat er helemaal niet om dat GroenLinks nu mensen naar huis wil sturen, dat sentiment wat de heer Van Vliet daaromtrent nu aanroert vindt ze niet okay: dat staat niet in het amendement. De heer **Van Vliet** (D66) vindt het evenmin okay dat GroenLinks suggereert dat de € 1,2 mln. een structurele uitgave betreft terwijl er tijdelijke arbeidscontracten tegenover staan. Er staan geen structurele contracten tegenover, het blijven incidentele gelden omdat het ook over incidentele mensen gaat. Maar als de raad beslispunt 1, d, onder 7, schrapt, ontbreekt de grond om de contracten van die mensen te verlengen, en als men er maar lang genoeg over praat moet men die mensen naar huis sturen. Zo simpel is het.

Wethouder **Van Dalen** wil in de eerste plaats opmerken dat er voor de € 7,5 ton impulsmiddelen geen structurele zaken zijn aangegaan. Ten tweede gaat het in hoofdzaak over het uitvoeren van nieuw beleid, niet om het repareren van eerder gedane ombuigingen. Maar het blijft op dit moment incidenteel omdat zoals bekend sinds vandaag, de ambtelijke fusie met Wijk bij Duurstede niet doorgaat – waar het college juist uitkomsten van had verwacht die straks structureel kunnen werken. Om nu te onderzoeken wat de gemeente blijkens het rapport van Berenschot zelf in de eigen organisatie kan doen is er tijd, ruimte en incidenteel geld nodig: dat is die tweemaal € 6 ton die mevrouw De Groot terecht onderbouwd wil zien. Maar zoals collega Van Liere al heeft uitgelegd, volgt die onderbouwing de tweede helft dit jaar in de aanloop naar de begroting, teneinde de raad in staat te stellen om bij die begroting goede keuzes te maken. Zo is de volgorde. Wat voorligt is alleen het voorstel om die tweemaal € 6 ton aan de bekleemde reserve te onttrekken, maar meer wordt de raad vanavond ook nog niet gevraagd, want die onderbouwing komt dus nog.

Mevrouw **De Groot** (GL) wil nog even reageren op de opmerking van de heer Van Vliet dat GroenLinks iets structureels zou suggereren. Ook dat staat niet in amendement 056-2017 en heeft ze ook niet in haar betoog genoemd. Zij suggereert dus helemaal niets. En wat betreft de opmerking over heel lang praten: misschien wil D66 er heel lang over praten, GroenLinks wil gewoon graag van de gemeente een iets betere onderbouwing vernemen, en dan zijn die investeringen misschien helemaal prima.

Wethouder **Van Liere** wil hier nog graag iets aan toevoegen misschien ook om de raad wat comfort te bieden. Als men als raad nu wel meegaat met de financiële kaders, betekent dat niet dat men ook al zijn fiat geeft bij de vaststelling van de begroting. De raadsleden kunnen bij de begroting een eigenstandige afweging maken of de onderbouwing deugdelijk is. Als zij vinden dat de onderbouwing dan niet deugdelijk is naar hun oordeel, kunnen zij daar de consequentie uit trekken door daar niet mee akkoord te gaan.

De heer **Zandbergen sr.** (ITH) heeft twee vragen. Wethouder Van Liere is ook wethouder Milieu. Hij mist nog een antwoord op zijn vragen over verslechtering van de luchtkwaliteit en geluidshinder als gevolg van de verbreding van de A27. Zijn tweede vraag betreft het beroep van € 2,9 mln. op de algemene bekleemde reserve wat de wethouder doet. Een belangrijk deel van

dat bedrag is bestemd voor organisatieontwikkeling. Echter, de Jaarrekening 2016 bekijkend, ziet hij dat het college per ultimo 2016 al de beschikking heeft over € 1,7 mln. bestemmingsreserve Organisatieontwikkeling. Hij vraagt daarom waarom het college voor organisatieontwikkeling nog een beroep op de bekleemde reserve doet, vanavond. Wethouder **Van Liere** antwoordt inzake de A27 dat de provincie momenteel provinciebreed bezig is te kijken wat voor mogelijkheden er zijn om de verslechtering van de luchtkwaliteit tegen te gaan. Daar is de gemeente Houten ook bij betrokken. Verder heeft zijn collega het ook in het kader van verkeer en vervoer voor elkaar gekregen om geluidsschermen op Houtens grondgebied te realiseren bij de verbreding van de A27. De vraag inzake de reserves vindt hij wel erg technisch in een debataad, hij laat die vraag even gaan. De heer **Zandbergen sr.** (ITH) bestrijdt dat zijn vraag over de reserves een technische vraag is. Wethouder Van Liere is eerst verantwoordelijke voor een beroep van € 2,9 uit de bekleemde reserve en voegt ongeveer € 1,5 mln. – bestaande uit € 1,2 voor organisatieontwikkeling en nog € 3 ton – toe aan de reserve Organisatieontwikkeling. Die reserve Organisatieontwikkeling heeft het college echter al: die staat al in de Jaarrekening 2016 vermeld, per ultimo 2016 staat daar voor € 1,7 mln. vermeld. Dus de € 1,5 mln. die het college vanavond nog eens vraagt voor de organisatieontwikkeling, is gewoon al beschikbaar; daar hoeft het college geen beroep voor te doen op de bekleemde reserve. Daardoor valt er ruimte vrij in de bekleemde reserve. Wethouder **Van Liere** denkt dat de besteding van resultaat op de Jaarrekening 2016 plaatsvindt. Ook nu is het zo dat daar personeel voor is waar het uit gefinancierd wordt. De heer **Van der Meij** (ITH) vraagt of het ook in de Begroting 2017 is opgenomen dat er geld wordt onttrokken aan de bestemmingsreserve Organisatieontwikkeling, zoals hier nu staat. Wethouder **Van Liere** weet dat zo niet. Hij kent die begroting niet uit zijn hoofd. De **voorzitter** ziet de betrokken ambtenaar ja knikken en neemt aan dat het zal kloppen, maar beaamt dat dit ook wel wat in detail op de begroting ingaat, hoewel het een belangrijk onderwerp is.

De heer **Van den Berg** (SGP) wil graag weten of zijn vragen over de dekking van twee andere bedragen die uit de bekleemde reserve komen - namelijk € 75.000,- waarvoor volgens hem een andere dekking is afgesproken dan een dekking uit de bekleemde reserve, en € 135.000,- voor de Hollandse Waterlinie – door wethouder Van Liere of andere wethouders beantwoord worden. De **voorzitter** antwoordt dat andere portefeuillehouders daarop zullen antwoorden.

De heer **Van Vliet** (D66) had nog aan de wethouder gevraagd wat de inwoners kunnen verwachten op het gebied van verduurzaming met circulair bouwen, met het aardgasloos maken van woningen en met groene gevels. Wethouder **Van Liere** antwoordt dat aardgasloos bouwen voor nieuwbouw eigenlijk standaard is. Dat wordt ook vastgelegd in het programma Ruimte wat de raad a.s. maand september nog voorgelegd krijgt. Voor wat betreft circulair bouwen is er een betonconvenant gesloten tussen 10 ondernemers en 16 gemeenten. Daar komt een uitvoeringsagenda voor voor de jaren 2017-2019. Groene gevels laat hij wel graag over aan de bouwers, de gemeente gaat niet overal over. Mevrouw **De Groot** (GL) is heel verbaasd dat de wethouder nu zegt dat aardgasloos bouwen standaard is voor nieuwbouw, terwijl in de raad van 27 juni jl. nog een amendement van GroenLinks over deze wens werd afgewezen met het argument dat dat niet mogelijk zou zijn. Wethouder **Van Liere** verduidelijkt dat er geen garantie is dat er al aardgasloos gebouwd wordt maar dat dit het streven is.

Mevrouw **Smith** (CU) vraagt nog antwoord op haar vraag over lichtere opvoedvragen. Wethouder **Van Liere** antwoordt dat dat ook in het Centrum voor Jeugd en Gezin opgepakt wordt. Het college heeft er ook wat extra formatie op gezet om dat handen en voeten te geven. Het is een belangrijk onderdeel van de hele transformatie van de jeugdhulp. Het college wil graag die toegankelijkheid nog verder verbeteren.

Beantwoording door wethouder Van Dalen

Wethouder **Van Dalen** heeft twee onderwerpen genoteerd voor de beantwoording: de mobiliteitsvisie en de ontbrekende schakels, de fietspaden. Inzake de Mobiliteitsvisie en de koppeling met de € 1 mln. uit het voorstel, mag hij gelukkig constateren dat er in 5 sessies een fantastisch traject met de bewoners op het eiland is doorgemaakt waarbij, bijna tot zijn verrassing, alle tegengestelde belangen in een mooi document zijn vastgelegd dat de raad uiteraard komende maand september zal worden voorgelegd. Wel daarbij aan de orde is dat de ambities daarin opgeteld zo'n € 23 mln. belopen over de komende 10 jaar. Maar dit is ook een onderwerp waarbij veel cofinanciering binnen te halen is, naar schatting zo'n € 7 à 8 mln. De praktijk leert dat als je op pad gaat om geld via fondsen of verkeersprogramma's binnen te halen, het wel handig is om, zeker voor de eerste projecten, eerst een bedrag te hebben om ook te kunnen inzetten teneinde die cofinanciering binnen te halen. Het is dus ook bedoeld om de eerste projecten te financieren – behoudens de uiteraard nog te verkrijgen goedkeuring van de raad – en daarmee ook gecofinancierd te krijgen. Dus daarvoor is dat bedrag bedoeld. Dat komt inclusief een onderbouwing daarbij nog in september bij de raad terug bij de behandeling van de Mobiliteitsvisie dan wel bij de begroting, zo zegt hij richting GroenLinks. Maar dat zal natuurlijk pas kunnen gebeuren nadat het geld is vrijgemaakt via een kredietaanvraag.

Mevrouw **De Groot** (GL) wist al het een en ander van wat de wethouder nu uitlegt uit de bijpraatavond, maar vraagt zich af waarom die uitleg niet gewoon in deze perspectiefnota staat. Het ging haar vooral om de transparantie en communicatie naar burgers toe, ook al zijn er misschien niet zo veel burgers die het lezen. Zij kan zelf ook wel nazoeken waar het naartoe zou kunnen gaan, maar precies wat de wethouder nu zegt, had hij ook in de perspectiefnota kunnen zetten, terwijl alleen globaal verwoord is dat het naar allerlei projecten gaat. Dat vindt ze jammer. Wethouder **Van Dalen** antwoordt dat dit één praktische reden had. De mobiliteitsvisie verkeert nog in de conceptfase, de inkt is nog bijna nat terwijl de voorbereidingen voor de perspectiefnota al heel lang lopen. Het had wellicht net opgenomen kunnen worden in de perspectiefnota maar dat het niet gehaald is heeft dus met timing te maken. Met de ontbrekende schakels in de fietspaden in Houten – wat ook voor een deel met de mobiliteitsvisie te maken heeft – is het college al langer bezig. De uitgebreide ambitie van de fractie van D66 inzake de tweede helft van de Beusichemseweg is hem goed bekend. Er is een overzicht van die ontbrekende schakels, daar werkt de gemeente ook mee. Die is zeker aan een update toe: ontwikkelingen als de oostelijke ontsluiting, de ontwikkeling van het buitengebied met Bunnik, en op het Eiland van Schalkwijk nopen tot een herijkte prioritering. Wellicht wordt er nu tegengehouden dat er zo weer andere voorkruipen en men nooit toekomt aan het tweede gedeelte van de Beusichemseweg, maar dat dat gedeelte tot nu toe nooit aan bod is gekomen lag aan de status van die weg, die zodanig is dat deze vanwege regelgeving van de provincie niet in aanmerking kwam voor cofinanciering. Maar hij is hard bezig om dit weggedeelte op de lijst te krijgen. De raad krijgt in de tweede helft van dit jaar voor de begroting een herijkte prioritering van alle ontbrekende schakels in Houten inclusief die van de nieuwe plannen met het buitengebied en het Eiland van Schalkwijk. Die plannen wil hij ook samen met de raad bespreken om eenduidig tot een prioritering te komen voor de komende jaren. Hij hoopt voor die tijd ook bij vooral de provincie te hebben opgehaald welke van die fietspaden dan ook in aanmerking komen voor cofinanciering. Dat is heel belangrijk omdat Houten anders alleen voor de kosten moet opdraaien. Het ligt dus helemaal in lijn met lopende acties. Hij heeft voor eind augustus ook een werkconferentie met de fietsersbond gepland en gaat dit dus ook met de raad bespreken als hij een concept lijst heeft van de prioritering. De heer **Van Vliet** (D66) vraagt of de wethouder bij die prioritering ook genoemd amendement 074-2011 betreft, waarin raadsbreed is uitgesproken dat als er geld komt, de raad dit ook graag uitgevoerd ziet. Wethouder **Van Dalen** zal dat amendement zeker niet over het hoofd zien maar de heer Van Vliet zegt zelf ook al dat dat uit 2011 dateert terwijl de raad nadien ook ambities heeft geformuleerd – waar hij er zojuist een paar van noemde – die ook tellen. De raad kan zelf die afweging straks maken als het gaat om de vaststelling van de prioritering bij de fietspaden.

De heer **Zandbergen sr.** (ITH) heeft ook nog een heel concrete vraag over de mobiliteitsvisie. Hij vindt het heel mooi dat de wethouder bij de inspraak van bewoners tegengestelde belangen heeft weten te reguleren. Maar zoals gezegd intrigeert het ITH dat het college spreekt van het bevorderen van de bereikbaarheid van het mooie buitengebied van Houten om nationale, zelfs internationale aantrekkingskracht te genereren. Moet men zich daarbij voorstellen dat het college wil bevorderen dat daar straks bussenvol toeristen komen? Wethouder **Van Dalen** antwoordt dat dat nu precies niet bedoeld wordt, maar hij komt hier bij de mobiliteitsvisie ook nog op terug. Het college is er niet op uit om het eiland maar vol te stoppen met bussen, auto's enzovoort, maar wil juist – en heeft dat ook met de bewoners gedaan – slim nadenken over andere mobiliteitsmogelijkheden: zowel voor wat betreft bussen als over het water of te fiets. In deze passage moet dus zeker niet gelezen worden dat het college erop uit zou zijn om het eiland flink te ontwikkelen en te zorgen dat er zoveel mogelijk verkeer komt. De status van Werelderfgoed heeft niet per se te maken met honderden bussen per maand. Dat is helemaal niet aan de orde. Dit is overigens ook op een heel goede manier met de stichting Leefbaarheid Eiland van Schalkwijk besproken, en die stichting staat ook achter de mobiliteitsvisie.

Beantwoording door wethouder Geerdes

Wethouder **Geerdes** wil nog even inhaken op wat zojuist gezegd is. Het is helemaal niet de vraag of aan het Fort Honswijk en de Stelling van Honswijk nog een uitstraling zou moeten worden verleend van een bovenlokaal fort; dat is namelijk al zo. Het is een fort met een nationale uitstraling. En sinds Houten er de eigenaar van is ziet het college ook steeds meer dat dat zo is. Afgelopen zaterdag was het festival Forten een mooi voorbeeld van wat de mogelijkheden allemaal zijn, maar zeker ook dat de mobiliteitsconsequenties die daaruit voortvloeien heel beperkt zijn. Op het hoogtepunt van dat festival stonden er blijkens gegevens die hij daarover vanmiddag kreeg 80 auto's op de parkeerplaats, tegen een totaal van 1100 bezoekers verdeeld over de hele dag. Daaruit blijkt dat de impact van dit soort evenementen echt wel meevalt en dat Honswijk gewoon de kansen biedt die men als gemeente aan de voorkant ook met elkaar heeft geformuleerd. Hij komt nu op de overige vragen, met om te beginnen de vraag van ITH inzake een stedenbouwkundige verkenning. Het college heeft op de eerste plaats ingezet op het programma Ruimte. Dat heeft veel tijd heeft gekost maar ook een mooi document opgeleverd wat het college in het najaar met de raad gaat bespreken. Maar het college heeft zeker ook al een aanzet gemaakt waar het gaat om een stedenbouwkundige verkenning. De start daarvan was op de Dag van de Ruimte, waarbij al heel veel informatie is verzameld waar het college na de zomer vol mee aan de slag gaat nadat het programma Ruimte is vastgesteld. De VVD en de SGP stelden vragen over de openbare ruimte. Het college is bezig om mensen te stimuleren om zich in te zetten voor de openbare ruimte. Laatstelijk is nog De Tegel gelanceerd zodat men ook echt voorbeelden kan zien van plekken waar de openbare ruimte door inwoners wordt onderhouden. Wel is te zien dat het benaderen met publieksacties nog geen vruchten afwerpt. Er is een hele campagne gevoerd maar die leidde nauwelijks tot initiatieven. Mond-tot-mondreclame en het zien bij de burens dat als je het doet, je èn een leuke activiteit hebt èn je buurt er beter uit gaat zien, werkt toch het beste. Waar het gaat om verruiming van werkzaamheden zoals het opruimen van gras langs de Rondweg is gewoon niet te doen binnen het bestaande budget. Als je op dat soort zaken extra in wilt zetten - zo zegt hij ook in reactie op de heer Van den Berg - dan zal er echt geld bij moeten. Maar dan zou hij dat niet doen op de manier van de heer Van den Berg, in de trant van: doet u ons maar een zak geld of breng het maar terug naar het oude niveau en dan komt het wel goed. Je moet ook concreet weten op wat voor punten je aan de knoppen zou willen draaien. Het college heeft ook geconstateerd dat die ruimte er op dit moment niet in zit en heeft daarom ook geen voorstellen gedaan om de budgetten voor de openbare ruimte te vergroten.

De heer **Van den Berg** (SGP) vindt dat de wethouder de motie van de SGP nu wel erg wonderlijk samenvat in de trant van doe maar iets. Hij vindt het overigens fijn dat het college reageert maar wil graag met name van de raad weten of men de ambitie heeft om dit op termijn

weer te gaan verbeteren, op te schroeven. Dat is gewoon de principiële keuze die de SGP de collega's voorlegt. Het is niet iets onuitvoerbaars of vaags. Het is gewoon de vraag of men de ambitie heeft om de inwoners van Houten dit te beloven. Wethouder **Geerdes** stelt vast dat de SGP op dit punt vooral de collega raadsleden aanspreekt. De **voorzitter** legt de overige fracties voor of zij zouden willen reageren op deze oproep van de SGP.

De heer **Stiekema** (VVD) zou, meer als vraag aan de wethouder, dan graag willen weten wat zo'n model nu kost. Wat zijn de knoppen waaraan men als gemeente kan draaien om zaken in de openbare ruimte te verbeteren, en wat zijn de kosten daarvan? Voor de VVD is het nu ook lastig inschatten wat het zou kosten om bijv. gras te laten opruimen langs de Rondweg of nog een rondje om de boom met de grasmaaier te laten maken. Wethouder **Geerdes** antwoordt dat die kosten behoorlijk goed zijn terug te vinden in de begroting en de jaarrekening. Daarin staat tamelijk op productniveau uitgesplitst hoeveel geld de gemeente in welke typen onderhoud steekt. De **voorzitter** wil helpen om het debat op dit punt wat helderder te krijgen. De vraag was hoeveel geld er nodig is om tot andere kwaliteitsniveaus te komen c.q. tekorten bij te passen. Wethouder **Geerdes** vraagt zich af of dat op dit moment aan de orde is. Je kunt mensen aan het werk zetten om een product aan te leveren, maar als de conclusie vervolgens is dat de huidige begroting daar geen ruimte voor biedt zou hij dat toch zonde van het werk vinden. Het kan wel, is allemaal beschikbaar, maar hij zou daar toch terughoudend in willen zijn. De **voorzitter** oppert dat dit wellicht iets is voor het overdrachtsdocument. Het volgende college kan daar keuzes in maken. Wethouder **Geerdes** vindt dat een goede tip.

Wethouder **Geerdes** komt nu in zijn beantwoording op het punt passend onderwijs. Hij heeft het daarover in het rondetafelgesprek gehad en pakt de handschoen die in motie 055-2017 verwoord staat, graag op. Mevrouw **Dekker** (D66) vindt het op zich een sympathieke vraag om in gesprek te gaan met het onderwijsveld, maar als je kijkt naar passend onderwijs gaat het niet alleen om het onderwijsveld, daar zit ook een stukje jeugdzorg bij. Motie 057-2017 ziet gelet op de toelichting die erbij gegeven werd, meer op basisonderwijs, maar je kunt het veel breder zien: het voortgezet onderwijs hoort er ook bij, en het aantal thuiszitters stijgt, ook in Houten. Ze vraagt of de wethouder dat ook oppakt. Wethouder **Geerdes** antwoordt dat er op thuiszitters een andere aanpak zit. Hij komt daar de volgende keer in het platform Sociaal Domein op terug. Ook het jongerenloket en alles wat daaromtrent speelt komt dan aan de orde. Dat komt dus allemaal terug. Of hij het voortgezet onderwijs hierin meeneemt, moet hij even bekijken. Het primair onderwijs heeft op dit moment de eerste aandacht, ook gezien het gegeven dat de opbrengsten van het onderbrengen van speciaal onderwijs binnen het basisonderwijs meer tegenvallen dan voor wat betreft het onderbrengen van speciaal onderwijs binnen het voortgezet onderwijs. Mevrouw **Dekker** (D66) vraagt of nog gekeken wordt naar het verlenen van extra zorg teneinde meer kinderen die speciaal onderwijs behoeven een passende plek te kunnen bieden. Wethouder **Geerdes** antwoordt dat dit ook gaat over onderwijs en jeugdzorg en het goed op elkaar laten aansluiten van beide, maar dat komt dan automatisch aan de orde de volgende keer bij het platform Sociaal Domein.

Wethouder **Geerdes** komt nu in zijn beantwoording op de Omgevingswet. Te merken is dat de werkwijze die te maken heeft met de Omgevingswet - wat ook bij een ander punt neergezet zal worden - veel tijd vergt. Het wordt ook wel 'de transitie van de komende jaren' genoemd. Dat gaat dan over het beoordelen van initiatieven, het van buiten naar binnen werken, vraaggericht werken, dat soort zaken. Bij de Omgevingsvisie Kromme Rijnstreek speelt ook nog dat daar nog instrumentarium voor moet worden ingezet terwijl de huidige budgetten voor het opstellen van bestemmingsplannen daarvoor niet toereikend zijn; ook binnen de Omgevingswet wordt naar die budgetten gekeken. De heer Van den Berg heeft een punt dat het college daar bij de vaststelling van de Omgevingswet nadrukkelijker naar had kunnen kijken. Dat geldt niet voor de Hollandse Waterlinie en de koppeling die de heer Van den Berg dienaangaande legt met het raadsvoorstel Unesco.

De heer **Van den Berg** (SGP) mist een inhoudelijke reactie van de wethouder op zijn punt dat het college indertijd bij de vaststelling van het raadsvoorstel steunbetuiging Unesco nominatie Hollandse Waterlinie onder 'financiën' geen geld nodig achtte omdat het immers om een steunbetuiging ging, terwijl het college nu in datzelfde verband € 135.000,- vraagt. Hij wil toch nog wel graag een inhoudelijke reactie waarom het college dit niet bij het raadsvoorstel destijds al heeft gezegd. Wat betreft zijn eerste punt, het budget van € 75.000,- voor de Omgevingsvisie Kromme Rijngebied, werd indertijd dekking A gevraagd terwijl daar nu dekking B voor gevraagd wordt. Is de raad indertijd verkeerd voorgelicht, of is er tweemaal € 75.000,- nodig? Hij begrijpt het niet en volgens hem klopt het ook niet maar hoort hij de wethouder wel zoiets zeggen. En als dit klopt, worstelt hij met de vraag wat men daar als raad mee moet. Wethouder **Geerdes** heeft aangegeven dat de dekking die indertijd voorzien was, achteraf onvoldoende blijkt te zijn. En dan geldt wat de heer Van Vliet al zei: als men dat als raad niet wil, moet men daar een streep door zetten en trekt Houten zich terug uit het proces rond de omgevingsvisie. Dat is dan de consequentie. Wat betreft de ontwikkeling van de Hollandse Waterlinie, wordt er natuurlijk verwezen naar de status van Unesco Werelderfgoed omdat dat op de gemeente afkomt en ook vanuit de ambitie die ITH noemde, een feit is waar de gemeente mee aan de slag moet. Het gaat over het ontwikkelen van de nieuwe Hollandse Waterlinie. Bij de rekening is al naar voren gekomen dat het programma Linieland, waar uit het verleden ook projectkosten uit gedekt konden worden, gestopt is door de provincie en dat de gemeente dus nu zelf aan de lat staat voor het bekostigen van de mensen die met de waterlinie aan de slag zijn. Het voorstel over de Unesco aanwijzing was een planologisch besluit vanuit de provincie, wat de gemeente Houten gaat ondersteunen. Maar dat is niet één-op-één te koppelen aan deze kosten. En ook hiervoor geldt dat de raad het kan verkiezen om hierin niet mee te gaan, maar dat er dan ook geen programma Nieuwe Hollandse Waterlinie in Houten wordt uitgevoerd. De heer **Van den Berg** (SGP) vindt dat het college dan gesierd had als indertijd onder 'financiën' ook was vermeld dat de raad zich diende te realiseren dat het college bij de raad terug zou komen met een onttrekking van € 185.000,- uit de bekleemde reserve. De bestaande budgetten voor de projectleider voor de omgevingsvisie waren zeker niet toereikend, zoals de wethouder zegt, maar het college wil nu het hele bedrag waarvan toen is gezegd dat het uit bestaande budgetten kon worden betaald, uit een ander potje halen. Het was dus niet alleen ontoereikend, maar er is een heel andere dekking gevonden voor het volledige bedrag.

De heer **Zandbergen sr.** (ITH) leest in motie 019-2016 een oproep aan het college om stedenbouwkundig de mogelijkheden van bouwen buiten de Rondweg te verkennen. Die motie is nu ruim een jaar oud. Hij neemt uit dat het college een mening heeft over de optie van bouwen buiten de Rondweg. Wethouder **Geerdes** antwoordt dat het college daar niets over kan zeggen. In het programma Ruimte is wel te zien dat de in de Woonvisie genoemde aantallen binnen de Rondweg gehaald gaan worden. Op de Dag van de Ruimte is de discussie over bouwen buiten de Rondweg wel gevoerd. Het college gaat daar nu nog geen stelling over innemen. Dat is ook niet het proces dat is afgesproken. Het college heeft aangegeven in deze bestuursperiode die verkenning te zullen doen en dat er in de nieuwe bestuursperiode vanuit die verkenning een omgevingsvisie zal worden opgesteld waarin de keuzes zullen worden gemaakt. Dus ook vanuit de stedenbouwkundige verkenning die gedaan wordt is al aangegeven dat de keuzes aan de nieuwe raad zijn.

Mevrouw **De Groot** (GL) heeft geen vraag maar wel een opmerking. Ze merkt dat ze het vervelend vindt dat door het college en door de partijen die in het college zitten steeds de suggestie wordt gewekt van vergaande consequenties als men als raad iets niet wil. GroenLinks heeft nergens gezegd dat zij iets niet wil. GroenLinks wil alleen graag een onderbouwing. Wethouder Geerdes is gekomen met een onderbouwing. Daar kun je het mee eens zijn of niet maar dat is wat GroenLinks vraagt. GroenLinks zegt nergens dat zij dit allemaal niet wil. Ze vindt het vervelend dat die suggestie steeds wordt gewekt. GroenLinks wil graag een onderbouwing, dat is iets heel anders.

Beantwoording door wethouder Rensen

Wethouder **Rensen** wil op twee dingen wat dieper ingaan. De heer Van Vliet noemde in zijn betoog o.a. het belang van de mantelzorger en vroeg welke activiteiten er zijn om sociale kracht te borgen. Hij verwijst dan graag naar de uitvoering van het programma Sociale Kracht met daarbinnen een project als Sterke Buurten dat volgend jaar gecontinueerd wordt, Buurtgezinnen, Proeftuin Zorg Voor Elkaar en natuurlijk blijft mantelzorg ondersteuning ook in 2018 een heel belangrijk aandachtspunt in beleid en uitvoering. Iets langer wil hij stilstaan bij motie 057-2017 van de SGP. De SGP haalt hier een heel complex verhaal aan. Hij zal toelichten waarom hij deze motie voorbarig, en daarmee eigenlijk overbodig vindt. Zoals de heer Van den Berg zelf al aangaf, deed zich vorig jaar ook al een situatie voor waarin het college heeft ingegrepen. Dat is o.a. te danken aan het vertrouwen dat de raad het college, en in het bijzonder aan hemzelf als wethouder, heeft gegeven, waardoor het college als het iets signaleert, snel kan anticiperen op zaken waar de inwoners letterlijk tegenaan lopen. Dat heeft er toe geleid dat het college vorig jaar een aantal dingen in gang heeft gezet. Daar is de raad ook over geïnformeerd. Het betreft o.a. een verlaging van de eigen bijdrage voor een aantal diensten. Daarnaast heeft het college ook een hardheidsclausule opgenomen voor het geval dat mensen in de problemen komen. Die clausule maakt het mogelijk om maatwerk te leveren op het moment dat mensen echt in de problemen komen ook door andere redenen. Op de aannahme van de SGP dat het alleen over kwetsbare mensen gaat en de relatie met de eigen bijdrage, heeft de heer Visser al een reactie gegeven die hij kan onderschrijven. Ook het college hanteert als visie dat de sterkste schouders de zwaarste lasten dragen. De heer Van den Berg noemde het voorbeeld Leerdam succesvol. Leerdam is op dit moment de enige gemeente die op deze manier werkt. De staatssecretaris heeft Leerdam de ruimte gegeven om dit te doen. Dat is precies waar het Rijk momenteel mee bezig is. Het Rijk heeft nog een paar maatregelen genomen waarbij Houten nu al achter de schermen aan het kijken is wat daar de effecten van zijn. Het Rijk heeft de maximale eigen bijdrage voor alle cliëntgroepen dit jaar verlaagd. Dat betekent dat bijna iedereen in Houten een kleinere eigen bijdrage gaat betalen. Hij noemt een voorbeeld. Een meerpersoonshuishouden onder de AOW-gerechtigde leeftijd met een verzamelinkomen lager dan € 35.000,- hoeft een eigen bijdrage meer te betalen. Deze effecten van de door het Rijk genomen maatregelen zijn nu al te zien. Daar is de gemeente op dit moment mee bezig. En omdat de gemeente op dit moment bezig is met het aanpassen van de verordening naar aanleiding van de landelijke aanpassingen, had het college al het voornemen om ook naar het eigen bijdrage beleid te kijken. Want het heeft effect. Na de zomer wil het college dat ook met de raad delen maar wel weer vanuit de positie dat het college iets signaleert, gebruik wil maken van zijn handelingsvrijheid en dat dan aan de raad zal verantwoorden. De raad heeft dan gelegenheid om daar op te reageren. Het college zal na de zomer ook naar de raad komen met een voorstel voor de verordening; die moet de raad wel vaststellen. Wat dat betreft wordt de raad dus al bediend en daarom is motie 057-2017 overbodig.

De heer **Van Vliet** (D66) begrijpt van de wethouder hoe het met mantelzorgers zit maar de vraag ging met name ook over vrijwilligers. Je ziet door de vergrijzing dat er steeds minder vrijwilligers komen. Juist dat zet de sociale kracht ook onder druk. Hij vraagt of de wethouder kan aangeven of dat voor Houten ook geldt en of daar ook beleid op wordt ingezet. Wethouder **Rensen** onderkent dat de gemeente afhankelijk is van vrijwilligers. Een belangrijke groep daarbinnen staat ook in Houten onder druk. Maar dat zijn wel onderwerpen die specifiek aandacht hebben met o.a. de vrijwilligersacademie en andere initiatieven. In het jaarverslag van Van Houten & Co stonden ook ontwikkelingen die om actie vragen, en daar is het college dus volop over in gesprek. Het zal hem niets verbazen als daar in de uitvoering ook verder invulling aan gegeven gaat worden.

Resterende vragen en antwoorden

Mevrouw **De Groot** (GL) memoreert haar vraag waarom er in de perspectiefnota geen afweging is opgenomen van de redenen waarom het college andermaal niet gekozen heeft voor

het honoreren van alle inbreng die de oppositie de afgelopen tijd heeft geleverd. Deze inbreng betrof relatief kleine gelden. Wethouder **Van Liere** antwoordt dat het college met name heeft gekeken naar wat zijn ambitie wel is. Al die kruimelbedragen zijn daarbij inderdaad niet aan de orde geweest. Maar het staat de oppositie natuurlijk vrij om haar wensen dienaangaande ook bij de behandeling van de begroting in te brengen. Dat is het instrumentarium wat ook de oppositie kan gebruiken.

De heer **Van Vliet** (D66) memoreert zijn vraag of de gemeente over voldoende ambtenaren beschikt om het gewenste tempo te leveren en of de ambtenaren over de juiste kwaliteiten beschikken. Hij heeft daar geen expliciet antwoord op vernomen maar wel gehoord dat de uitbesteding van de impuls gelden in elk geval onderbouwd gaat worden en dat er intern een onderzoek wordt gedaan - zo zei de wethouder zojuist - naar hoe de organisatie ervoor staat. Hij snapt dat het college nu niet op zijn vragen kan antwoorden maar vraagt of dat onderzoek die antwoorden dan gaat opleveren. Wethouder **Van Dalen** antwoordt dat het een niet zonder het ander kan. Als je bekijkt wat je voor je ambities nodig hebt, kom je juist ook bij de formatie uit en de kwaliteit van de formatie. Dus dat maakt deel van dat onderzoek uit.

De raad acht dit agendapunt voldoende behandeld voor besluitvorming a.s. donderdag 6 juli 2017.

5. Sluiting.

Niets meer aan de orde zijnde sluit de **voorzitter** de vergadering om 22.55 uur.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 19 september 2017.

De raad voornoemd,

De griffier,

de voorzitter,

W. van Zanen

W.M. de Jong

Bijlage 1: Toezeggingen

Datum raad	Voorstelnummer-Agendapunt	Toezegging	Portefeuillehouder	Stand van zaken/ planning
4 juli 2017	4. 2017-060 Perspectiefnota 2018	De raad krijgt in de tweede helft van dit jaar voor de begroting een herijkte prioritering van alle ontbrekende schakels in Houten inclusief die van de nieuwe plannen met het buitengebied en het Eiland van Schalkwijk.	C. van Dalen	